

Myndighedsrollens betydning

Bedre koordination i indsatserne til børn med nedsat funktionsevne og deres familier

Master i udsatte børn og unge, faglig ledelse
Aalborg universitet
Juni 2021

Vejleder: May-Britt Søndergaard Justesen

Censor: Jacob Magnussen

Anslag: 132.635

Masterafhandling af:

Dorthe Erbo Kjær, Lykke Glad Staginat & Suna Victoria Hansen

Indholdsfortegnelse

Abstract	5
1. Indledning	7
2. Problemfelt	8
2.1. Definition af det relationelle handicapbegreb	8
2.2. Antal børn med funktionsnedsættelse	8
2.3. Lovgivning.....	9
2.4. Forældreutilfredshed.....	9
2.5. Opgave om retsgrundlag.....	10
2.5.1. Juraopgave 1	10
2.5.2. Juraopgave 2	10
2.5.3. Juraopgave 3	10
2.6. Viden om udfordringer på børnehandicapområdet.....	11
2.7. Baggrund for og evaluering af Projekt Bedre koordination i indsatserne	11
2.8. EFEI i Middelfart kommune	12
2.9. Problemformulering	13
2.9.1. Begrebsafklaring	13
3. Metode.....	14
3.1. Gennemgang og struktur for afhandlingen	14
3.2. Videnskabsteoretisk afsæt	15
3.2.1. Virkelighedssyn	15
3.2.2. Hermeneutik	16
3.2.3. Forforståelse	16
3.2.4. Kritisk hermeneutik	16
3.3. Handicapforståelse.....	17
3.4. Eksisterende materiale omkring projekt EFEI	18
3.5. Forskning i egen organisation	19
3.6. Den kvalitative undersøgelse	20
3.7.1. Praktiske overvejelser ift. interviewene i en Corona pandemi	20
3.7.2. Informanter.....	21
3.7.3. Interview med forældrene tilknyttet projektet	21
3.7.4. Fokusgruppeinterview med de professionelle tilknyttet projektet	21
3.7.5. Udarbejdelse af interviewguide.....	22
3.8. Ethiske overvejelser.....	23

3.9. Analysestrategi	23
3.10. Anvendt teori	25
3.11. Gyldighed og pålidelighed	25
4. Kort præsentation af EFEI i Middelfart kommune	26
4.1. Kerneelementer i EFEI	26
4.2. Kernet teams	28
5. Eksamensopgaver i modulet retsgrundlag	29
5.1. Juraopgave 1	29
5.2. Juraopgave 2	30
5.3. Juraopgave 3	30
6. Teori	31
6.1. Bourdieus sociologiske teori	31
6.1.1. Habitus	31
6.1.2. Felt	31
6.1.3. Kapital.....	32
6.1.4. Doxa.....	33
6.1.5. Symbolsk vold og magt.	33
6.2. Honneths anerkendelsesteori	33
6.2.1. Anerkendelses og krænkelssesfærer	34
7. Analyse	35
7.1. Koordineret sagsbehandling - 1.del analyse	36
7.1.1. Kvantitative målinger fra Rambøll – EFEI i Middelfart kommune	37
7.1.2. Koordinering	38
7.1.3. Betydning for familiernes hverdag	40
7.2. Inddragelse - 2.del analyse	42
7.2.1. Kvantitative målinger fra Rambøll – EFEI i Middelfart kommune	42
7.2.2. Tillid/inddragelse	44
7.2.3. Myndighedsrollens betydning for tillid.....	46
7.2.4. Relationer og kompetencer	50
7.3. Kerneelement fælles systematisk tilgang - 3.del analyse	53
7.3.1. Kvantitative målinger fra Rambøll – EFEI i Middelfart kommune	53
7.3.2. Organisering	54
7.3.3. Samarbejde med kommunen / asymmetrisk magtforhold.....	57
8. Konklusion	61

8.1. Konklusion af betydning af myndighedsrollen for forældrene	61
8.2. Konklusion af betydningen af myndighedsrollen for fagpersonerne	63
8.3. Asymmetri og magtforhold.....	64
8.4. Samlet konklusion	65
9. Perspektivering	65
10. Bibliografi.....	67
11. Oversigt figurer	70
12. Oversigt over samlede bilag	71

Abstract

This Master thesis focuses on current developments around social work with vulnerable children, adolescents and society in general. The starting point for this Master Thesis is within the area of disabled children. The thesis is written by a group of three. One of the group members is employed at *the Family Center (FamilieCentret)* in the municipality of Randers with many years' experience within the specialised pedagogical area and is co-responsible within the visitation board. The second group member has an educational background as social educator (*social pædagog*) and employed as *professional leader (faglig leder)* within the municipality of Frederikshavn at a residential institution for placed children reference made to Danish law: *Serviceovens § 66*.

The last group member is an educated social worker and has been employed in the municipality of Middelfart. First as authority advisor within the area of disabled children and from autumn 2019 as *family coordinator without authority (familiekoordinator uden myndighed)* in a project within the disabled children department under *Social Services (Socialstyrelsen)*. The project focused on “*Better coordination within efforts towards disabled children and their families*”¹

The purpose of the thesis is to research a project from the municipality in Middelfart, called “*One family – one entrance*” hereafter OFOE (in Danish EFEI). The project will run from autumn 2019 until 31st December 2021 and is Government funded OFOE is a collaboration model around children and adolescents with limited or reduced abilities and their families. Many families of children with such disabilities often receive different types of help and support.

With OFOE, the families are assigned a family coordinator, who is the entrance and key contact person into the municipality. For each case a core team is created with cross functional organisation and various professional groups around the family. This is based on ‘*one common plan*’ created for the child and family from the perspective of the family. The municipality of Middelfart differentiates itself from other municipalities by assigning and organising a family coordinator without authority at the start of each project.

The baseline of this Master thesis draws on the experiences from this project in the municipality of Middelfart. We want to study the experiences and learnings that both the parents and professionals

¹ <https://socialstyrelsen.dk/projekter-og-initiativer/handicap/nye-indsatser-over-for-born-og-unge-med-handicap-bedre-koordination-i-indsatserne>

have had, with the way the municipality has organised the authority role. The study is based on a research question: **What is the implication for the parties in the project in the municipality of Middelfart ‘one family – one entrance’, that a family coordinator without authority is assigned?**

The Master thesis is structured in a way, where the research design is presented first. Hereafter a presentation of the choices and decision made based on the Corona pandemic. Afterwards an explanation of the chosen theoretical scientific standpoint as well as the qualitative methodology used for gathering the empiricism for answering of the research question or problem of this project.

Subsequently the theoretical part of the project introduces the section, where we apply the theory of recognition and suffering from Honneth and the social theory of Bourdieu. In the analysis we have included a separate judicial section, covering the judicial problems. Finally the conclusions are presented with an answer to the research question and summarised with an reasoned perspectivation.

Our research through analysis shows the following main conclusions; it has an impact for the parties in the project that a family coordinator without authority is allocated. It has an impact on the families, when they experience acknowledgement and less power struggles and have less abusive experiences. It generates more resources within the family. The families make less complaints and this in return creates better wellbeing in the families and it eases the work pressure on the authority advisor. With this set-up the families require less actions and efforts and generally seek less support, as they generate the capacity themselves to handle the challenges around their disabled child. This impacts the professional staff, who get more time to focus on the core task, when the families feel heard and understood.

1. Indledning

På 4. semester på *Master i udsatte børn og unge* stilles skarpt på tidens udviklingstendenser i samfundet generelt og inden for socialt arbejde med udsatte *børn og unge* (herefter *børn*). I afhandlingen tages afsæt i børnehandicapområdet.

Afhandlingen skrives af en gruppe på tre. Et gruppemedlem er ansat i Familiecentret i Randers kommune, som familiekonsulent med mange års erfaringer inden for det specialiserede pædagogiske område og medansvar i visitationsudvalg. Det andet gruppemedlem er uddannet pædagog og ansat som faglig koordinator i Frederikshavn kommune på døgninstitution for anbragte børn jf. Servicelovens §66. Det sidste gruppemedlem er uddannet socialrådgiver. Hun har været ansat i Middelfart kommune i 7 år; først som myndighedsrådgiver (herefter rådgiver) i børnehandicap og fra efteråret 2019 som familiekoordinator uden myndighed i et projekt på børnehandicapområdet under Socialstyrelsen: ”*Bedre koordination i indsatserne for børn med funktionsnedsættelse og deres familier.*”² (Herefter *Bedre koordination i indsatserne*).

I projektet udvikles på to modeller for bedre koordination og inddragelse ift. familier med børn med funktionsnedsættelse i 12 forskellige kommuner. Modellen, der afprøves i Middelfart kommune, kaldes *Én familie - én indgang* (herefter EFEI) (Bilag 1). Projektet løber fra efteråret 2019 til d 31.12. 2021 og er finansieret af satspuljemidler.

EFEI er en samarbejdsmodel omkring børn med nedsat funktionsevne og deres familier, da mange familier til børn med funktionsnedsættelse typisk modtager flere typer af hjælp og støtte. Familierne tildeles en familiekoordinator, som er familiens indgang til kommunen. Der etableres i hver enkelt sag en tværfaglig organisering i *kernet teams* med de forskellige fagpersoner rundt om familien. Der arbejdes med afsæt i *én fælles plan* for barnet og den øvrige familie med udgangspunkt i familiens perspektiv. Middelfart kommune adskiller sig fra de andre kommuner ved, at de fra projektstart har organiseret familiekoordinatorrollen uden myndighedsfunktion³.

Afhandlingen vil tage afsæt i erfaringerne fra EFEI i Middelfart kommune, hvor betydningen af myndighedsrollens organisering for forældre og fagpersoner undersøges.

² <https://socialstyrelsen.dk/projekter-og-initiativer/handicap/nye-indsatser-over-for-born-og-unge-med-handicap-bedre-koordination-i-indsatserne>

³ Projektet beskrives mere detaljeret i slutningen af problemfeltet samt i kapitel 4.

2. Problemfelt

Afhandlingen har fokus på børnehandicapområdet. Vi oplever, det er et område i det sociale myndighedsarbejde, der er under pres og under forandring. Formålet med problemfeltet er en afdækning af relevansen af emnefeltet. Vi giver en kort generel indføring i problematikkerne på børnehandicapområdet fra vores perspektiv og inddrager de obligatoriske juridiske perspektiver i forbindelse med eksamen i retsgrundlaget. I sidste del af problemfeltet problematiseres nærmere den konkrete kontekst omkring arbejdet med EFEI i Middelfart kommune, hvilket leder frem til problemformuleringen.

2.1. Definition af det relationelle handicapbegreb

I Danmark registreres ikke om personer har en funktionsnedsættelse, derfor er det præcise antal usikkert (Det Centrale Handicapråd, 2021). Det kan være vanskeligt at definere, hvad der er et handicap eller en funktionsnedsættelse. I afhandlingen anvendes den mest officielle definition, som er *det relationelle handicapbegreb*, der er udgangspunktet for WHO's og FN's handicap definitioner (Det Centrale Handicapråd, 2021 & Vive, 2017). I det relationelle handicapbegreb sondres mellem handicap og funktionsnedsættelse. Funktionsnedsættelse er det objektivt konstaterbare fx nedsat hørelse. Handicap ses i det perspektiv, som en konsekvens af samspillet mellem individet med en funktionsnedsættelse og et samfund, som ikke er gearret til at modsvare den enkeltes behov og krav (Bengtsson & Stigaard, 2011).

2.2. Antal børn med funktionsnedsættelse

Der findes i Danmark ingen præcise tal for, hvor mange børn, der fødes med eller har en varig funktionsnedsættelse. En af grundene er, at mange børn først diagnosticeres senere i livet. Analyser viser, at antallet af børn med funktionsnedsættelse er stigende. Flere for tidligt fødte overlever, og har dermed øget risiko for funktionsnedsættelse og flere børn overlever med misdannelser, kræftdiagnoser og andre sygdomme i takt med at behandlingstilbuddene udvikles. Modsat fødes færre børn med fx Downs syndrom grundet fosterdiagnostik og demografien gør, at der generelt fødes færre børn (Bengtson, 2012; Bengtsson & Olsen, 2021). I perioden fra 2010 – 2017 beskriver Kommunernes Landsforening (KL, 2018) at der er sket en fordobling i antallet af børn, der har fået en behandlingskrævende diagnose inden deres fyldte 15 år, idet tallet er steget fra fire til ni procent. Den største stigning ses i antallet af børn, der diagnosticeres med belastningsreaktioner,

autismespektrumforstyrrelser og ADHD (Moesby-Jensen, 2019, s. 14; Socialstyrelsen, 2020). Stigningen i antallet af børn, der diagnosticeres med en funktionsnedsættelse, skaber et øget pres på kommunerne. Forældrene ønsker, at deres børn får den nødvendige hjælp og støtte (Moesby-Jensen, 2019).

2.3. Lovgivning

Børn med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kroniske eller langvarige lidelser og deres forældre kan modtage hjælp jf. Serviceloven⁴ (Herefter SEL). Det kan være hjælp til dækning af nødvendige merudgifter ved forsørgelse af barnet i hjemmet jf. SEL §41 og hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste jf. SEL §42, eller andre områder som aflastning/afløsning jf. SEL §44 jf. §84.

Der eksisterer ikke et nationalt register over antallet af børn med funktionsnedsættelse, som modtager hjælp efter Serviceloven, men en foreløbig opgørelse i 2019 viste, at tallet var omkring 30-35.000 børn (Børne og Socialministeriet, 2019). Det stiller store krav til kommunernes tilbud og sætter økonomien under pres, da der samtidig fordres en stram økonomistyring med fx skattestop mv fra skiftende regeringer til de enkelte kommuner. Kommunernes Landsforening (KL) understreger, at selv om flere børn har behov for hjælp, har kommunerne ikke fået flere penge. KL påpeger, at konsekvensen er, at kommunerne skal foretage prioriteringer i deres afgørelser, selv om det kan medføre, at borgerne klager over den mindre hjælp (Altinget, 2019).

2.4. Forældreutilfredshed

Forældrene til børn med funktionsnedsættelse oplever presset i kommunerne, og oplever de har behov for hjælp og støtte. De seneste år har der været en tiltagende utilfredshed og organisering af pårørende til børn med funktionsnedsættelse. De organiserer sig i foreninger og netværk, der kæmper mod nedskæringerne på handicapområdet. Fx gennem kampagnen #enmillionstemmer (Dansk Handicap forbund, 2019). Utilfredsheden med kommunernes håndtering af handicapområdet er så stor, at der i februar 2021 var samlet mere end 50.000 underskrifter til et borgerforslag⁵ om at flytte handicapområdet væk fra kommunerne, så det ikke længere er

⁴ Lov om social service Nr. 573 af 24. juni 2005, senest ændret Jf. lovbek. nr. 1287 af 28. august 2020.

⁵ Borgerforslag -B139 til folketingsbeslutning: <https://www.ft.dk/samling/20201/ beslutningsforslag/b9/index.htm>

kommunerne, som har ansvaret for at træffe afgørelser om hjælp og støtte til mennesker med handicap og psykisk sårbarhed.

Fra forskning af Cecilie Moesby-Jensen (2019 s. 12ff) vides, at mange forældre oplever asymmetriske magtforhold i mødet med de kommunale forvaltninger, og de oplever det som en *kamp* at få hjælp. Forældrenes frustration og oplevelse af at *kæmpe* mod kommunen genkendes fra vores praksiserfaringer, hvor vi fx ser at utilfredsheden på børnehandicapområdet kommer til udtryk gennem klager over afgørelser.

2.5. Opgave om retsgrundlag

I afhandlingen er det obligatorisk, at de individuelle opgaver om retsgrundlag inddrages. I det følgende redegøres kort for de tre opgavers indhold.

2.5.1. Juraopgave 1

I opgave 1 (Bilag 2) belyses følgende problemstilling: *Hvordan er forældrenes retssikkerhed og klagemuligheder i afgørelsessager på børnehandicapområdet ift. handicapkompenserende ydelser?* Ud fra praksis er konstrueret et case eksempel, som der tages konkret udgangspunkt i, for at beskrive de dilemmaer klageprocessen kan skabe for forældrene på børnehandicapområdet.

2.5.2. Juraopgave 2

I Middelfart kommune varetages familievejlederordningen jf. SEL §11.8. af to rådgivere i handicapteamet. I 2. opgave (Bilag 3) besvares følgende problemstilling: *Hvordan lever Middelfart kommune op til lovgivningskravet om Familievejlederordning jf. Lov om social service §11 stk. 8, når funktionen varetages af en myndighedsrådgiver, som også træffer afgørelser i sager omkring handicapkompenserende ydelser?*

2.5.3. Juraopgave 3

I den 3. jura opgave (Bilag 4) belyses barnets inddragelse i en børnehandicap sag, og følgende problemstilling besvares: *Hvorledes vægtes i lovgivningen betydningen af inddragelse af barnet med funktionsnedsættelse forud for afgørelser og opfølgninger på børnehandicapområdet?*

Ovenstående er blot nogle af de perspektiver, der er omkring udfordringer på børnehandicapområdet.

2.6. Viden om udfordringer på børnehandicapområdet

En anden generel udfordring er, at der findes meget lidt forskning på børnehandicapområdet (Moesby-Jensen, 2019). Der arbejdes på forskellig vis på at skabe mere viden og samle erfaringer på børnehandicapområdet. Ankestyrelsen gennemførte i juni 2020 en undersøgelse af samarbejdet mellem kommuner og forældre til børn handicap for Social- og Indenrigsministeriet (Ankestyrelsen, 2020). Undersøgelsen tager udgangspunkt i et velfungerende samarbejde er vigtigt for såvel børn, forældre og kommunerne. Undersøgelsen viser bl.a., at samarbejdet mellem forældre og de involverede aktører bliver mere overskueligt, når indsatsen koordineres. Vive har foretaget en undersøgelse af 29 VISO-rådgivningsforløb som indeholder viden om udfordringer i samarbejdet på børnehandicapområdet (Rasmussen et al., 2019). Undersøgelsen er fulgt af en undersøgelse med fokus på sagsbehandleres perspektiver på samarbejdet omkring børn og unge med funktionsnedsættelser (Luckow et al., 2021). Undersøgelsen bidrager med yderligere viden om samarbejdsudfordringer og mulige løsninger set fra kommunale sagsbehandleres perspektiver. Viden fra bl.a. disse undersøgelser indgår som en del af vores baggrundsviden i arbejdet med afhandlingen.

2.7. Baggrund for og evaluering af Projekt Bedre koordination i indsatserne

I Socialstyrelsen skete juni 2017 en afrapportering om forenkling af hjælp til børn med funktionsnedsættelse og deres familier. Behovet for øget koordination var netop blandt baggrunden for modningsprojektet: *Bedre koordination i indsatserne* som Socialstyrelsen iværksatte i 2018 (Deloitte, 2017). Afrapporteringen viste blandt andet, at forældrene ofte oplever, at indsatsen fra kommunen er usammenhængende og ukoordineret.

I Middelfart kommune oplevede de manglende sammenhæng og koordinering på tværs af fagområder i indsatsen målrettet børn med funktionsnedsættelse og deres familier, hvorfor kommunen søgte deltagelse i afprøvning af modellen EFEI (Bilag 5).

I EFEI er der fire kerneelementer, der arbejdes ud fra: Koordineret sagsbehandling, inddragelse af familien, systematisk sagsbehandling, og fælles finansiering (Bilag 1). Rambøll evaluerer for

Socialstyrelsen gennem projektperioden med fokus på, om familierne oplever at få en mere sammenhængende og koordineret sagsbehandling (Socialstyrelsen, 2019).

Fra start af projektperioden blev der foretaget en spørgeskemaundersøgelse, der fungerer som baselinemåling blandt forældre og fagpersoner. I efteråret 2020 er der foretaget en midtvejsevaluering af projekt: *Bedre koordination i indsatserne* (Bilag 6). Det er foregået som en spørgeskemaundersøgelse blandt fagpersoner og forældre samt med casebesøg med interview blandt fagpersoner i efteråret 2020 i 3 udvalgte kommuner, herunder Middelfart kommune. Temaerne i spørgeskemaet til forældrene var følgende: *Sammenhæng, Inddragelse, Fleksibilitet, Tillid, Indgang til kommunen og Betydning for din hverdag*.

Midtvejsevalueringen viser en signifikant positiv udvikling i forældrenes vurdering på alle seks temaer, hvis resultaterne fra hhv. midtvejs- og baselinemåling sammenholdes (Bilag 6). Middelfart kommune ligger på de fleste parametre over landsgennemsnittet i målingerne, og forældrene scorer kvaliteten i sagsbehandlingen højere ved midtvejsmålingen sammenlignet med baselinemålingen på alle temaer (Bilag 7). Vi undrer os over, hvad der ligger bag fagpersonernes og forældrenes besvarelser og oplevelser i Middelfart kommune, og hvad er det præcis, der har en betydning for forældrene i indsatsen?

2.8. EFEI i Middelfart kommune

Kommunerne i projektet har tilrettelagt indsatserne ud fra den overordnede model fra Socialstyrelsen tilpasset de lokale kontekster, og samtidig udvikles på modellerne undervejs.

Middelfart kommune har som den eneste af de 12 kommuner fra projektets start valgt, at familiekoordinatoren, som er familiernes primære indgang til kommunen, ikke har myndighed til at træffe afgørelser. Myndighedsfunktionen er hos familiernes rådgiver fra Familieafdelingens handicapteam. Familiekoordinatoren og rådgiveren arbejder tæt sammen.

I EFEI i Middelfart indgår 15 familier og 22 børn med en handicapsag samt søskende sager.

I 4 af familierne har familiekoordinatoren ligeledes før sin tiltrædelse som familiekoordinator gennem flere år været familiernes rådgiver. Familiekoordinatoren oplevede fra projektets start flere ting, der undrede:

”Som rådgiver oplevede jeg en god relation til familierne. Jeg synes ikke, jeg ”opførte” mig anderledes, da jeg fik en ny rolle og kom som familiekoordinator uden myndighed. Jeg gav samme vejledning, sagde de samme ting, hjalp med koordineringen i familierne mm. som tidligere. Det undrede mig, at jeg pludselig oplevede, at forældrene fortalte mig meget mere og ”turde” betro mig ting, de ikke tidligere havde gjort. I de familier jeg ikke kendte fra tidligere, oplevede jeg, at jeg meget hurtigere fik forældrenes tillid end i de år, hvor jeg kom i en ny familie som rådgiver. Samtidig har jeg oplevet, at flere fagpersoner har sagt, at det for deres kerneopgaver gør en stor forskel, at forældrene nu har en person, der hjælper med koordinering mm.” (Familiekoordinator Middelfart).

Vi er optagede af forældrenes og fagpersonernes erfaringer med betydningen af magtforholdet i relationen og betydningen af organiseringen af myndighedsrollen. Vi er bevidste om, at mange elementer i EFEI kan influere på forældrenes og fagpersoners oplevelse, og det meste evalueres af Rambøll for Socialstyrelsen. I Rambølls evaluering for Socialstyrelsen evalueres ikke på betydningen af myndighedsrollens organisering, da det ikke indgår i modelbeskrivelsen af projektet, men er Middelfart kommunes lokale afprøvning. Vi vurderer, at der er behov for at undersøge det nærmere. Det leder os frem til følgende problemformulering ud fra en forforståelse af, at organiseringen af myndighedsrollen har en betydning for nogle forældre:

2.9. Problemformulering

Hvad betyder det for projektets parter i ”En familie – en indgang” i Middelfart kommune, at der er en familiekoordinator uden myndighed?

2.9.1. Begrebsafklaring

Projektets parter:

Projektets parter er udvalgte forældre og fagprofessionelle fra tværfaglige kerneteams i EFEI. Kerneteams består af de vigtigste fagpersoner omkring de forskellige familier fx PPR-psykolog, lærer, familiekonsulent, rådgiver og ergoterapeut.

Myndighed betyder:

Myndighed, definerer vi, som i forvaltningsregi at have lovhjemmel til at træffe afgørelser, der er lovbestemte. Det betyder, at rådgiveren har myndighed til at handle på bestemte måder og kan

medvirke til at skabe forandringer i familierne. Det er på den måde loven, der giver myndighed og loven, der giver magt til at kunne handle (Posborg mfl (red), 2013).

Familiekoordinator uden myndighed:

Familierne i EFEI har hver tilknyttet én fast kontaktperson – en familiekoordinator, som koordinerer familiernes sager på tværs af forvaltninger. Familiekoordinatoren er rådgiver fra Familieafdelingen, men hun har ikke myndighed. Myndigheden har den sagsansvarlige rådgiver i børnehandicapteamet. De to arbejder tæt sammen omkring familierne.

Betyder ift. fagpersoner:

Med *betyder* har vi fokus på fagpersonernes erfaringer med det organisatoriske og faglige udbytte af EFEI i forhold til, at der er tilknyttet en familiekoordinator uden myndighed. Fokus er på de enkelte fagpersonernes erfaringer ift. forskelle på, hvad det betyder for udførelsen af deres kerneopgaver i sager, hvor der ikke er tilknyttet en fagperson uden myndighedsfunktion eller fra før familierne kom med i EFEI.

Betyder ift. forældre:

Med *betyder* har vi fokus på forældrenes erfaringer med at have en familiekoordinator uden myndighed tilknyttet. Vi har fokus på, hvordan det påvirker familiernes hverdag samt deres erfaringer med sammenhæng i indsatsen, inddragelse, fleksibilitet, tillid og indgangen til kommunen.

3. Metode

I metodeafsnittet beskrives og introduceres den metodiske retning igennem afhandlingen fra problemfelt til konklusion. Vi præsenterer det videnskabsteoretiske afsæt, det teoretiske grundlag og det empiriske afsæt for vores undersøgelse.

3.1. Gennemgang og struktur for afhandlingen

Forskningsdesignet for afhandlingen præsenteres for, at synliggøre strukturen og give læseren overblik over afhandlingens opbygning.

Afhandlingen blev introduceret med en indledning og en præsentation af problemfeltet og problemformulering samt begrebsafklaring.

I indeværende kapitel redegøres for valg af metode i det videnskabsteoretiske afsæt samt beskrivelse af den kvalitative metode, der anvendes til indsamlingen af empiri til besvarelse af projektets problemformulering. Efter metodeafsnittet følger en kort præsentation af EFEI, som er det undersøgelsesfelt afhandlingen fortages ud fra. I kapitel 5 følger de juridiske problemstillinger i modulet retsgrundlag (bilag 2, 3 & 4) og de inddrages i konklusionen jf. kravene til masterafhandlingen.

Afhandlingens teoretiske afsnit præsenteres i kapitel 6 og indeholder den primære teori, der anvendes i analysen. I kapitel 7 præsenteres analysen, der er inddelt i 3 dele: I første del analyseres ud fra kerneelementet *koordineret sagsbehandling* og de empirisk udvalgte undertemaer: koordinering og betydning for hverdagslivet. Anden del indeholder kerneelementet *inddragelse af familien* og med tematikkerne: tillid og relationer. Den sidste analysedel er kerneelementet *fælles systematisk tilgang* med tematikkerne: organiseringen og samarbejdet med kommunen. Slutteligt præsenteres konklusionen med svar på problemformuleringen, og afhandlingen afsluttes med en kort perspektivering.

3.2. Videnskabsteoretisk afsæt

Tidligt i udarbejdelsen af afhandlingen har det været vigtigt for os, at være opmærksomme på hvilket virkelighedssyn og videnssyn, der ligger til grund for vores videnskabsteoretiske tilgang for at finde de rette begreber, metoder og teorier (Sonne-Ragans, 2017, s. 184). Det anvendes som afsæt i afhandlingen og præsenteres i de følgende afsnit.

3.2.1. Virkelighedssyn

Det virkelighedssyn, som er den ontologi, vi læner os op af, er den metodeform som kan skabe viden om det enkelte menneske. Vores syn anlægges ud fra den hermeneutiske filosofi. Det findes relevant at benytte denne tilgang, da hermeneutiske forskere er interesserede i individers mening og erfaring (Thisted, 2010). Det stemmer overens med, at vi i afhandlingen søger svar på forældrenes og fagpersonernes erfaringer med betydningen af organiseringen af myndighedsrollen i EFEI.

3.2.2. Hermeneutik

I afhandlingen fremstilles et videnskabsfilosofisk perspektiv ud fra en hermeneutisk tænkning, som en cirkulær proces. Hermeneutik bygger på den grundlæggende forståelse af, at mennesket er et fortolkende væsen, og bygger på forståelse og fortolkning af centrale begreber og perspektiver (Ingemann, 2019, s. 206).

Gennem en hermeneutisk undersøgelse tilegner vi en større indsigt i, hvordan forældre og fagpersoners erfaringer er med at være en del af EFEI. Vi søger at forstå og fortolke deres forståelser for at komme frem til nye erkendelser – horisontudvidelse. Den hermeneutiske cirkulære proces fokuserer ikke på, at skabe hurtige erkendelser, men den undersøger vores nye forforståelse og udvikler sig til en mere kompleks og dybere forståelse af problemformulering (Ibid.).

3.2.3. Forforståelse

Et andet væsentligt og centralt begreb i den hermeneutiske tænkning er, at vi handler og agerer ud fra en forståelseshorisont, som består af fordomme og forforståelse (Ibid.) Begrebet forforståelse betegner, at der går en tidligere forståelse forud for vores nuværende forståelse. Vi tilgår aldrig forudsætningsløst til et socialt fænomen, som vi efterstræber og forventer at forstå.

Forståelseshorisonten er bl.a. dannet af vores faglige viden, teorier og perspektiver, som vi ser og forstår problemstillingen ud fra (Ingemann, 2019, s. 207). Fordomme betegnes ikke som noget negativt, fordomsfuldt eller fordømmende. Det betyder, at vi aldrig udlægger verden forudsætningsløst, men altid er præget af en forudfattet mening om denne (Ingemann, 2019, s. 208).

Forståelseshorisonten gør sig gældende i afhandlingen, da vi alle har en viden og erfaring inden for området med udsatte børn. Vi har kendskab, praksiserfaring, en forforståelse af handicapområdet samt kendskab til gældende lovgivning, som kan påvirke vores fortolkninger i processen.

Middelfart kommune er valgt, da en af gruppens medlemmer (Dorthe) er en del af EFEI. Hun går til undersøgelsen med en særlig forforståelse grundet rollen som familiekoordinator i EFEI. Hendes forforståelse er præget af erfaringer gjort gennem arbejdet i projektet, samt ansættelsen i afdelingen forud for projektstart.

3.2.4. Kritisk hermeneutik

Afhandlingen refererer til den filosofiske hermeneutik, og vi positionerer os ligeledes inden for den kritiske hermeneutik (Juul, 2010, s. 49). Den kritiske teori bidrager til menneskers oplysning og

frigørelse ved at afdække magtforhold, som er et centralt emne inden for den kritiske teori. Det bliver en ambition ift. at afsløre skjulte sammenhænge og røbe illegitim magtudøvelse og undertrykkelse (Ibid.). Et andet væsentligt begreb er sondringen mellem *er* og *bør*, som er den sondring, der beskriver virkelighedens perspektiv og den moralske vurdering på den anden side (Ibid.). Vi undersøger og forholder os til det som *er* i forhold til, om det gør en forskel for familiernes tilfredshed med indsatsen afhængig af, hvordan myndigheden er organiseret. Vi undersøger de moralske vurderinger af, hvad der *bør* være tilstede for familiernes oplevelse med, at have en familiekoordinator uden myndighed i projektet. Vi kan gennem fortolkning opnå forståelse af og for de menings- og betydningssammenhænge, som kommer til syne i vores arbejde med og i analyse af familiernes udsagn i undersøgelsen. En anden ting, der påvirker vores arbejde med afhandlingen er vores handicapforståelse, hvorfor der kort redegøres for den i det følgende.

3.3. Handicapforståelse

Der er flere forskellige handicapforståelser, og de forskellige forståelser kan medvirke til forskellige syn og perspektiver på, hvordan forældre samt rådgivere forstår barnet med en funktionsnedsættelse. Vores handicapforståelse vil have en betydning i arbejdet med afhandlingen og påvirke, hvordan empirien forstås og analyseres. Vi har i problemfeltet redegjort for, at vi anvender det relationelle handicapbegreb i afhandlingen.

Vi anlægger en relationel handicapforståelse, som indbefatter det bio-psyko-sociale perspektiv og det dialektiske perspektiv. Her anlægges et mere helhedsorienteret syn på børn med funktionsnedsættelse, hvor de forskellige faktorer ikke adskilles, som biologien, det psykosociale og de sociale relationer barnet bevæger sig i. Det bio-psyko-sociale perspektiv bygger sit syn på nyere hjerneforskning samt udviklingspsykologiske teorier. Søren Hertz (Hertz, 2008) er fortaler for denne tilgang, og han betragter hjernen som plastisk og peger på børn har *uandede udviklingsmuligheder*. Den dialektiske handicapforståelse er en måde at forstå handicap på fra et kulturelt og socialt perspektiv. Fokus er at forstå den kompleksitet, barnet bevæger sig i, hvor biologiske forhold sammenholdt med ydre relationelle og rammesatte praksisser påvirker barnet med handicap (Moesby-Jensen, 2019, s. 38-39).

Vi er bevidste omkring, forståelsen af det enkelte barns handicap skal anskues fra alle parametre, der rummer både det biologiske, relationelle, psykologiske og det samfundsmæssige. Børn med funktionsnedsættelse skal ses, som det hele barn og ikke kun ud fra hvilken diagnose, der er stillet.

I den følgende del af metodekapitlet præsenteres det allerede eksisterende materiale vedrørende EFEI.

3.4. Eksisterende materiale omkring projekt EFEI

Vi har haft mange overvejelser ift. indsamlingen af empiri. Der er en del eksisterende materiale fra Rambøll, der evaluerer projekt *Bedre koordination i indsatserne* og herunder EFEI. Vi har besluttet, at relevant eksisterende materiale anvendes i analysen, og derfor redegøres i det følgende for det relevante sekundære empiriske materiale.

Der blev ved opstart af EFEI foretaget en spørgeskemaundersøgelse, der fungerer som baselinemåling blandt forældre og fagpersoner. I efteråret 2020 er der foretaget en midtvejsevaluering af projekt: *Bedre koordination i indsatserne* (Bilag 6.). Det er foregået som en spørgeskemaundersøgelse blandt fagpersoner og forældre samt ved casebesøg med interview blandt fagpersoner i efteråret 2020 i 3 udvalgte kommuner, herunder Middelfart kommune.

I efteråret 2020 udkom en forældresurvey særskilt for de enkelte kommuner (Bilag 7). Det blev udarbejdet som en kvantitativ spørgeskemaundersøgelse.

I EFEI foretages videre kvartalsvis kerneelements målinger (Bilag 8) blandt rådgiverne og familiekoordinator på hver enkelt sag. Vi vurderede på baggrund af det eksisterende materiale, at vi ikke selv ville udarbejde en kvantitativ undersøgelse.

De kvantitative data indsamlet af Rambøll anvendes som sekundær empiri gennem analysen af problemformuleringen. Valget er truffet ud fra, at de kvantitative evalueringer er af høj relevans for afhandlingen, da de kan medvirke til at beskrive et overordnet billede af erfaringerne fra projektet. Med familiekoordinatorens kendskab til det konkrete projekt i Middelfart afdækkes, hvor de kvalitative undersøgelser kan uddybes med vores undersøgelsesspørgsmål. Formålet er at supplere den eksisterende viden og dække det videnshul, der er i forhold til, at der ikke af Socialstyrelsen evalueres på betydningen af myndighedsrollens organisering i EFEI, da det er Middelfart kommunes interne afprøvning og ikke en del af modelbeskrivelsen fra Socialstyrelsen.

Der er dokumenter omkring EFEI i Middelfart kommune, der ikke er offentlig tilgængelige. De mest væsentlige indgår som bilag i denne afhandling. Der er udarbejdet en dokumentoversigt i

Bilag 5, hvor det beskrives, hvilke dokumenter der foreligger, og hvor de kan rekvireres, hvis ønsket.

Ved at undersøgelsen foregår i egen organisation for det ene gruppemedlem har det fordret særlige overvejelser og drøftelser i gruppen.

3.5. Forskning i egen organisation

Et af Nielsen og Repstad (1993, s 49) nøglebegreber *nærhed* og *distance* skitserer de fordele og udfordringer ved at forske i egen organisation. Undersøgelsen er ikke forudsætningsløs, og vi er opmærksomme på barrierer og fordele ved, at have et kendskab til EFEI og det at forske i egen organisation (Evron, 2017).

Fordele: Med vores forhåndskendskab til feltet kan vi stille mere præcise refleksionsspørgsmål, og inddrage baggrundsviden i de semistrukturerede interview. Kendskabet til feltet og vores viden og forforståelse i forhold hertil, kan være positivt ift. tolkningen af empirien. Vi anser det, som en fordel med et internt kendskab til EFEI og organisationens praksis samt en styrke ift. vores forståelseshorisont (Ingemann, 2019, s. 46). Videre ses det som en styrke, at to af gruppens medlemmer ikke forsker i egen organisation og kan forholde sig med et anderledes kritisk blik uden forhåndskendskab til Middelfart kommune.

Udfordringer Der kan være ulemper ved, at vi har antagelser og kendskab til EFEI, som kan forme vores forudfattede forståelser af problemstillingerne. Fortolkningen er aldrig fri, forståelserne og udlægning af mening, bygger på en allerede given forståelse af problematikernes karakter og perspektiver ind i de professionelle og forældrenes erfaringer med EFEI, som fordrer en særlig opmærksomhed (Nielsen & Repstad , 1993).

Ved at vi har drøftet udfordringerne og været bevidste og forsøgt, at imødegå, at det vægter i vores udarbejdelse af interviewguiden. På baggrund af overvejelserne blev det besluttet, at Dorthe som en del af EFEI, ikke skulle deltage i interviewene, hvorfor det var Suna og Lykke, der faciliterede dem. Dorthe har efterfølgende deltaget i det videre arbejde omkring efterbearbejdningen af empirien og analysen.

I det følgende beskrives, hvordan vi videre har arbejdet med de metodiske overvejelser ift. vores dataindsamlingsstrategi.

3.6. Den kvalitative undersøgelse

Interview er valgt som undersøgelsesmetode, for at komme tæt på informanternes erfaringer og få en indsigt i det særlige og det specifikke hos dem. Valg af kommune for den empiriske dataindsamling følger udelukkende projektet EFEI i Middelfart kommune. Den empiriske undersøgelse vil udelukkende blive foretaget med fagprofessionelle og familier tilknyttet projekt.

Det kvalitative interview er en almindelig anvendt metode i samfundsvidenskab, og er en samtale der har en struktur og et formål for en undersøgelse (Ingemann, 2019, s. 148). Et interview forstås som en udveksling af meninger mellem interviewer og informanten i en konstrueret situation, der har til formål at tilegne sig informantens viden om et afgrænset emne (Ibid).

Undersøgelsen er ligeledes omfattet af en tids- og ressourcemæssig begrænsning (Ibid). Vi er bevidste om, at undersøgelsen ville have haft et andet mætningspunkt, hvis vi havde interviewet flere informanter tilknyttet EFEI. Vi er bevidste om, at disse valg, tidshorisonten for projektet og ændringer har kunnet påvirke den empiri, vi har anvendt i analysen.

3.7.1. Praktiske overvejelser ift. interviewene i en Corona pandemi

Corona pandemien har i 3/4 af masterstudiet været en faktor, som vi har været nødsaget til at forholde os til og derved gjort mange erfaringer med. Vi har forholdt os til denne faktor tidligt i processen og taget beslutninger om hvordan tilrettelæggelsen kunne foregå bedst muligt i en Corona pandemi. Gruppen har valgt en samarbejdskultur, hvor vi har prioriteret, at have et tæt samarbejde om afhandlingen virtuelt og med fysisk møde, når det har været muligt.

Tidligt i processen nåede vi til erkendelse af, at et *ansigt til ansigt-interview* ikke kom til at være en mulighed. Vi har været bevidste om, at der er barrierer ift. at afholde interviews virtuelt. Fordele ved at være fysisk tilstede med informanterne kan være, at dialogen opstår mere naturlig, og der opstår en højere grad af tillid mellem informant og interviewer (Ingemann, 2019, s. 154).

Et ansigt til ansigt interview er at foretrække, da interviewer får fornemmelsen for stemninger i rummet.

Vores erfaringer fra tidligere projekter har vist sig, at det kan fungere rigtig godt med virtuelle interviews. Alle interviews er afholdt via *Skype for business*. En fordel ved benyttelse af *Skype for business* er, at interviewet optages med lyd og billede. Det skaber bedre forudsætninger for

transskriberingen, når vi har mulighed for at se informanten, samtidig med interviewet transskriberes. Interviewene transskriberes, for at undersøge fænomener og holdninger i ordrette kontekster til brug i analysen af problemstillingen (Ingemann, 2019, s. 154-156) og de indgår som (bilag 10. case 1, bilag 11. case 2, bilag 12. case 3 & bilag 13. case 4).

3.7.2. Informanter

Der er foretaget en formålsbestemt udvælgelse af hvem og hvor mange, det er meningsfulde at interviewe i undersøgelsen (Ingemann, 2019, s. 166). Empirien består af 3 semistrukturerede forældreinterviews samt 1 fokusgruppeinterview med 6 fagprofessionelle, der er tilknyttet EFEI.

3.7.3. Interview med forældrene tilknyttet projektet

Ift. udvælgelse af informanter blandt forældrene har vi foretaget en lodtrækning blandt alle familier, der har deltaget EFEI i 2020. De tre udtrukne familier blev spurgt, og sagde alle ja til deltagelse i interviews.

Vi har valgt enkeltinterview med forældrene tilknyttet projektet ud fra etiske overvejelser om, det kan være sårbart for forældre at tale om problemstillinger med andre af privat karakter. Vi er interesseret i forældrenes holdninger og erfaringer af en given problemstilling, hvor enkeltinterview er at foretrække (Ingemann, 2019, s. 153) Forud for interviewene blev der fremsendt en introduktion til informanterne (bilag 16), som var udgangspunkt for det semistrukturerede interview sammen med interviewguiden.

3.7.4. Fokusgruppeinterview med de professionelle tilknyttet projektet

Vi har valgt, at afholde et *fokusgruppeinterview* med udvalgte fagprofessionelle tilknyttet EFEI. Valget er truffet på baggrund af, at vi er interesseret i at fagpersonernes diskussioner af deres erfaringer, og hvorledes de reagerer på hinandens synspunkter på problemstillingerne (Ingemann, 2019, s. 153).

Svaghederne ved fokusgruppe interviewet er, at det er svært styrbart. Endvidere kan deltagerne påvirke hinandens holdninger eller retning for emnet (Ibid.).

Forcerne ved at afholde et fokusgruppeinterview er, at det kan styrke gruppens interaktion med hinanden. At vi som forsker har mulighed for at studere deres ideer eller deres uenigheder. Vi kan få indsigt i gruppens fortolkninger, interaktioner om et givent emne og normer (Ibid.).

Udvælgelsen ift. informanter blandt fagpersonerne er sket ved, at der er sendt en mail ud til de forskellige kerneteams. De fagpersoner som havde mulighed for at deltage på det valgte tidspunkt, kunne tilmelde sig fokusgruppe interviewet. Vi betegner informanterne som personer med ekspertise. Vi er primært interesseret i deres *inde-fra-perspektiver* af deres erfaringer fra arbejdet i EFEI (Ingemann, 2019, s. 157).

3.7.5. Udarbejdelse af interviewguide

Interviewene er opbygget ud fra en semistruktureret interviewguide (bilag 14 & 15).

Interviewguiden giver en retning for interviewet uden at styre det fuldstændigt. Interviewguiden kan afviges i selve processen, og temaer kan forfølges med opklarende spørgsmål undervejs (Ingemann, 2019, s. 158).

Ved designet af interviewguiden for det semistrukturerede interview kan spørgsmål og temaer forfølges og tilpasses problemformuleringen. I selve interviewsituationen kan vi spørge yderligere ind, hvis der er noget, vi vil have uddybet eller umiddelbart ikke forstår, da metoden er fleksibel, tilpasningsdygtig og åben (Ibid.).

Interviewguiden til de *individuelle interviews* med forældrene tager udgangspunkt i de samme seks undersøgelses temaer som i Rambølls forældresurvey i evalueringen af EFEI (Bilag 6):

Sammenhæng, Inddragelse, Fleksibilitet, Tillid, Indgang til kommunen og Betydning for din hverdag". Interviewguiden for *fokusgruppeinterviewet med fagpersonerne* tager udgangspunkt i de samme undersøgelsestemaer som i Rambølls Midtvejsmåling blandt fagpersoner om oplevelsen af det organisatoriske og faglige udbytte af modellerne. Det er valgt, da vi vurderer, at temaerne kan medvirke til at besvare vores problemformulering og give os mulighed for i analysen at sammenholde empiri fra vores egen undersøgelse og allerede eksisterende empiriske data fra Socialstyrelsens og Rambølls evalueringer og målinger.

Forud for interviewene har vi gjort os overvejelser om, hvordan den digitale platform påvirker både når det er individuelt, og når det er fokusgruppeinterview og mange skal tale sammen. Vi er derfor beviste om, at interviewet skal styres. Interviewguiden er udformet, så den er temaopdelt for, at forhindre emnerne bliver rodet sammen. Særligt har vi haft overvejelser om fokusgruppeinterviewet kunne udføres virtuelt. Vi har kendskab til, at fagpersonerne har erfaringer fra EFEI med at

samarbejde med hinanden og familierne over digitale platforme. Derfor vurderede vi, at et sådant interview kunne lade sig gøre.

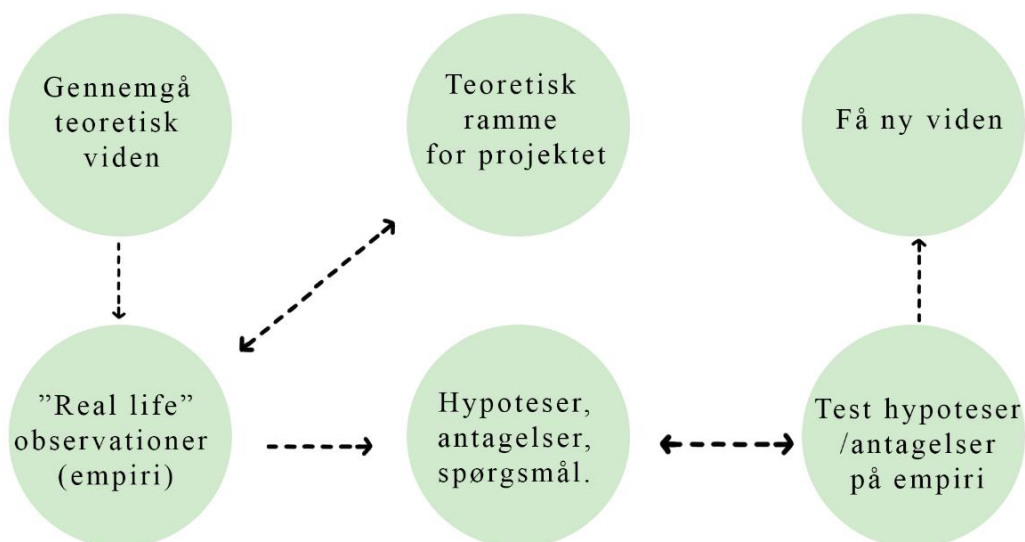
3.8. Etiske overvejelser

Som det fremgår af det ovenstående er afhandlingens omdrejningspunkt, én kommune tilknyttet et projekt under Socialstyrelsen, hvilket bevirker at afhandlingen kan genkendes, hvis den publiceres offentligt. Vi har således truffet etiske valg for at medarbejdere og familierne ikke kan identificeres, at der foretages fuldt anonymisering i alle interviews. Således bliver informanterne omtalt i generiske termer som *forældre* eller *fagperson tilknyttet projektet*. Vi kan dermed skrive den sandhed, som vi oplever under selve interviewet eller ved brug af citater i projektet (Ingemann, 2019, s. 175). Forud for interviewene er informanterne oplyst om, hvad undersøgelsen går ud på. Informanterne er informeret om etiske principper som fortrolighed og anonymitet med vægt på de etiske aspekter ift. Dorthes rolle i afhandlingen (Bilag 16).

3.9. Analysestrategi

Vi forholder os epistemologisk ift. det videnskabsteoretiske afsæt, som omhandler hvad viden er, hvad der betegnes som gyldig viden, og hvordan vi i afhandlingen får adgang til det (Rienecker & Jørgensen, 2017). I afhandlingen anvendes en abduktiv tilgang, der beskæftiger sig med, hvorledes nye ideer og hypoteser opstår, og hvordan vi vælger imellem dem (Ibid.).

Figur nr. 1 illustrerer vores *abduktive analysestrategi*:

Figur nr. 1: Egen konstrueret model abduktiv analysestrategi med inspiration fra forelæsning på AAU/ Iben Nørup 2 sem. på MBU.

Som illustreret i modellen benyttes den abduktive tilgang med en erkendelse af, at teorien er nødvendig for at fortolke den indsamlede empiri i vores undersøgelse. Vi har ønsket en undersøgelsesproces, der veksler mellem teoretiske betragtninger og empiriske fund. I det indledende arbejde med afhandlingen, valgte vi derfor at inddrage litteratur fra forskningsundersøgelser, Socialstyrelsen og andet relevant materiale for at forme og præcisere vores forskningsspørgsmål. Efterfølgende er analysen bygget op, som vekselvirkning mellem teori og vores empiriske data. Derved er det empirien som afgør valget af den benyttede teori, som hjælper os til at forstå og perspektivere de empiriske fund, vi har gjort i undersøgelsen.

Analysen af den indsamlede empiri udspringer af, at der benyttes en abduktiv tilgang samt et kritisk hermeneutisk perspektiv som uløseligt er forbundet med vores fortolkninger.

Materialet vi foretager analysen ud fra bygger på en systematiseret interviewguide, vi har udarbejdet til de forskellige interviews. Interviewguiderne danner grundlag for kodningen som gør det muligt, at finde relevante passager i interviewene. For at for at lave en opdeling og klassificering af materialet, har vi systematiseret vores indsamlede materiale ved at foretage en kodning og meningskondensering (Ingemann, 2019, s. 113).

Indledningsvis opbyggede vi analysen med en åben kodning. I denne første del af analysen fastlagde vi ikke temaer, vi kodede i forhold til, men vores opmærksomhed var rettet mod de empirinære mønstre. Efterfølgende blev kodningen styret af temaer og teoretiske begreber for at

skabe forståelse og sammenhæng i empirien. Det blev sammenholdt med vores fund og vi har orienterer os åbent imod tendenser som ex, værdiord, erfaringer, holdninger mf. (Ingemann, 2019, s. 115). Processen med kodningen og efterarbejdet med empirien ledte os frem til valg af teoretisk baggrund.

3.10. Anvendt teori

I projektet inddrages viden opnået ved gennemlæsning af forskning og litteratur inden for børnehandicapområdet samt kritiske teoretiske perspektiver relevant for problemformuleringen. Nedenstående teorivalg er et redskab, hvormed vi kan fortolke de betydninger som forældre og de professionelle tillægger og erfarer problemformuleringens spørgsmål ud fra. Vi har valgt at anvende Axel Honneths anerkendelsesteori. Teorien beskrives og anvendes i analysen som den ene af de to teoretiske primær teorier i afhandlingen. Vi anvender hans begreber om anerkendelse og krænkelse (Honneth, 2009), da de vurderes velegnede til at belyse de mekanismer, der sker i mødet mellem fagpersoner og forældre tilknyttet EFEI.

Den anden primær teoretiker vi benytter er sociolog Pierre Bourdieu. Her benytter vi hans teoretiske begreber, som gør det muligt at diskutere, analysere og begribe problemstillinger i det sociale felt. Hans teori gør det muligt, at undersøge hvorfor mennesker handler og forstår verden på forskellige måder (Bourdieu, 1996). Endvidere finder vi hans teori anvendelig til at belyse de mere usynlige aspekter af magten, der finder sted i mødet mellem fagperson og forældre.

Ud fra de to primære teorier foretages en analyse kombination af selekterede dele, fra de to teoretikers perspektiver. De kan supplere og komplementere hinanden på forskellig facon. De bidrager til forskellige fortolkninger på problemformuleringen. De udgør et adækvat grundlag for analyse og besvarelse af problemformuleringen ud fra hver deres fortolkning. Slutteligt i metodeafsnittet ses på gyldigheden og pålideligheden i projektet.

3.11. Gyldighed og pålidelighed

I afhandlingen foretages en primært fortolkende undersøgelse og ikke forklarende. *Validiteten* handler om projektets *gyldighed* og relevansen, ift. om vi undersøger det, vi præsenterer i problemformuleringen. Vi har ikke intentioner om at frembringe generaliserbare tendenser, da afhandlingens kvalitative omfang er begrænset.

For at øge gyldigheden i undersøgelsen samt at skabe de bedste forudsætninger for analysen, transskriberes interviewene, så ordret som muligt og i deres fulde længder (Ingemann, 2019, s. 200). Vi er bevidste om, at betydningen af vores forforståelse og fordomme på handicapområdet og kendskab til socialstyrelsens projekt i Middelfart kommune har indflydelse på de fortolkninger af det empiriske materiale, vi foretager. Derfor er den kritiske teori, vi benytter i analysen, medvirkende til at styrke vores fortolkninger og dermed den analytiske generalisering.

Reliabilitet undersøger *pålideligheden* i projektet og kvaliteten af de data, vi har fået frem i undersøgelsen (Ibid.). Derfor vil vi tilstræbe at være mest mulig transparente og tydelige i de analytiske overvejelser, som derved kan udsættes for kritik. For at højne pålideligheden for undersøgelsen, er vi bevidste om, at vi kunne anvende flere undersøgelsesmetoder, et større empirisk materiale eller andre teorier for et større mætningspunkt for undersøgelsen (Ibid.).

4. Kort præsentation af EFEI i Middelfart kommune

Beskrivelse af organisationen og EFEI sker for at give læseren mulighed for at forstå konteksten for vores afhandling. Først præsenteres Middelfart kommune som et bureaukrati, der forstås som en formel og kompleks organisation (Jacobsen og Thorsvik, 2014). Herefter beskrives kort de vigtigste elementer i EFEI som supplement til introduktionen i indledningen og problemfeltet.

Konteksten for vores afhandling er EFEI, der er organiseret i Familieafdelingen under *Familie og forebyggelse* i Middelfart kommune. Organiseringen i Middelfart kommune er hierarkisk opbygget, som det typisk ses i kommunale organisationer og bureaukratier. Familieafdelingen er organiseret med et børneteam, et ungeteam og handicapteam samt en forvisitation. Børnehandicapteamet tager sig af kommunens hjælpeforanstaltninger for børn fra 0 til 22 år med vidtgående fysisk og psykisk funktionsnedsættelse og alvorlige kroniske lidelser.

Målgruppen for EFEI er børn med betydeligt nedsat kognitiv og fysisk funktionsevne og deres familier, som har behov for tværgående og sammensatte indsatser på tværs af fagområder og forvaltninger. I modellen fra Socialstyrelsen er der i EFEI som tidligere nævnt identificeret fire kernelementer, der skal operationaliseres.

4.1. Kernelementer i EFEI

De fire kernelementer er:

- **Koordineret sagsbehandling**

I Middelfart Kommune betragtes kerneelementet som afgørende og centralt i projektet. Der arbejdes med en familiekoordinator uden myndighed, som den der skal medvirke til at sikre optimal sammenhæng og helhed i det enkelte forløb. Familiekoordinatoren er den enkelte families primære kontaktperson og har ansvaret for koordinering ift. den enkelte familie internt i kommunen samt med eventuelle eksterne samarbejdspartner. Familiekoordinatorens arbejde foregår i tæt samarbejde med rådgiveren i handicapteamet og i samarbejde med familien.

- **Inddragelse af familien**

Middelfart Kommune ser inddragelse af familien som en helt afgørende faktor for at sikre succes med en given indsats. Det betyder, at familien deltager på de indledende udredningsmøder med en central rolle, og de inddrages i at opstille konkrete mål for indsatsen. Alt tager udgangspunkt i, hvad der opleves vigtigt for familien, og inddragelsen prioriteres højt i den helhedsorienterede indsats. Familiekoordinatorens støtte tager afsæt i familiens ressourcer, ønsker og behov, hvilket igen understøtter, at familien selv oplever kontrol og initiativ samt forventeligt tager det fornødne ansvar i forløbet.

- **Fælles systematisk tilgang**

Formålet med en fælles systematisk tilgang er at øge kvaliteten af indsatsen og anvendelse af en fælles tilgang understøtter en kobling af viden fra relevante aktører.

Der arbejdes med afsæt i Integrated Children's System (herefter ICS)⁶ (Socialstyrelsen, 2018) og udarbejdelse af Børnehandicapudredning⁷, hvor der er fokus på funktionsevne og ressourcer, frem for på diagnoser og begrænsninger. Efter udredningsperioden i EFEI afholdes et tværfagligt analysemøde, hvor eksterne fagprofessionelle, der ikke er involveret i familiens sag, deltager. Fokus er på at styrke kvaliteten i indsatsen og mulige handleretninger. Tilgangen indbefatter, at indsatser og handlinger matches og planlægges i ét fælles forløb og nedskrives i en *Fælles plan* i samarbejde med familierne.

⁶ ICS er en helhedsorienteret metode for sagsbehandling og udredning i sager om udsatte børn. ICS som metode bygger på inddragelse af barnet og familien og har fokus på ressourcer og problemer og en holistisk tilgang.

⁷ Se mere om Socialstyrelsens udredningsværktøj på : <https://socialstyrelsen.dk/tvaergaende-omrader/born-med-funktionsnedsaettelser/vaerktojer-til-udredning-og-handleplan-pa-bornehandicapområdet/om-udredningsvaerktojet>

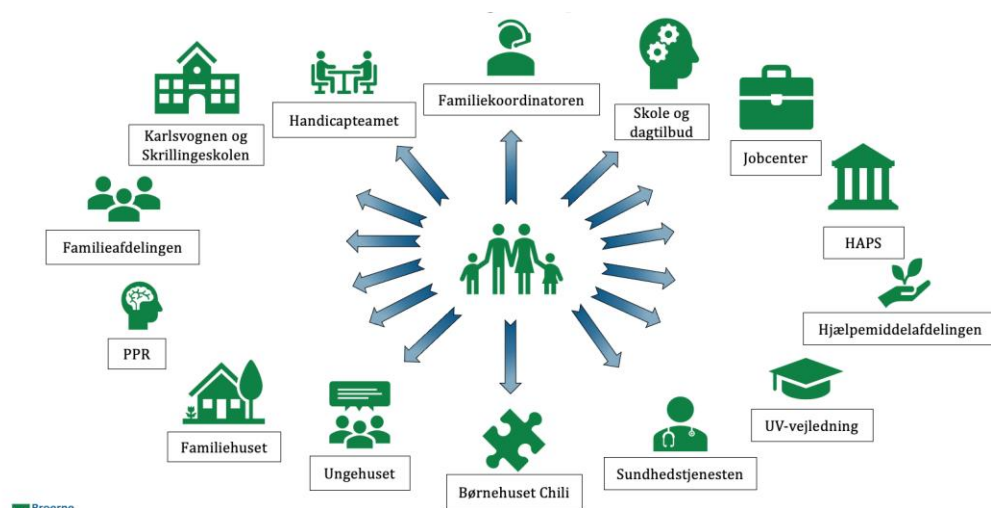
- **Fælles finansiering**

Med kerneelement skal mulighederne for fælles finansiering af tværfaglige ydelser, der kommer flere forvaltninger til gode afdækkes og beskrives. Kerneelement indgår ikke i vores afhandling, da det ikke vurderes relevant ift. besvarelse af vores problemformulering.

Middelfart kommune har udarbejdet en folder, der kort kan forklare, hvad EFEI går ud på og hvor det illustreres, hvordan kerneelementerne implementeres i sagsflowet (Bilag 9).

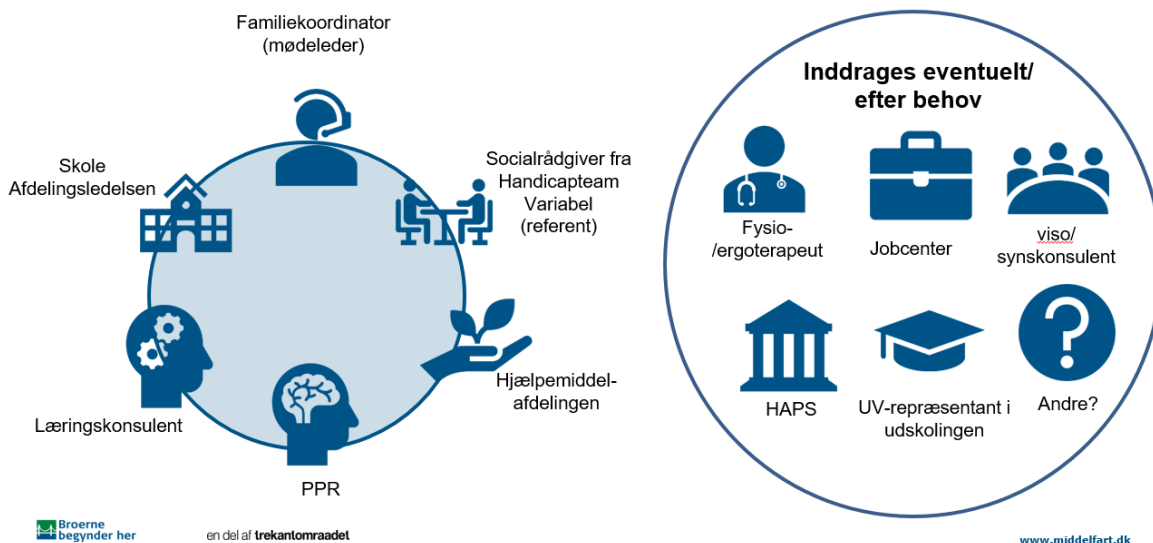
4.2. Kerneelement

En familie med et barn med funktionsnedsættelse har typisk mange fagpersoner tilknyttet, som de skal samarbejde med. I figur nr. 2 er illustreret hvilke samarbejdspartnere en familie i projektet kan have.

Figur nr. 2: Middelfart kommunes eksempel på samarbejdspartnere for en familie i EFEI.

I EFEI etableres i hver enkelt sag en tværfaglig organisering i *kerneelement* med de forskellige fagpersoner rundt om familien. I figur nr. 3 er illustreret et eksempel på, hvilke fagpersoner der typisk deltager i et kerneelement i Middelfart kommune:

Figur nr. 3: Eksempel på deltagere i kerneteam i EFEI i Middelfart kommune.

Herunder følger en kort introduktion til indholdet i juraopgaverne.

5. Eksamensopgaver i modulet retsgrundlag

I afhandlingen indgår de overordnede overvejelser om det relevante retlige grundlag ift. projektets problemstillinger. Mere detaljerede analyser jf. læringsmålene til de juridiske overvejelser, som afhandlingens emne kan give anledning til, fremgår i de respektive eksamensopgaver i retsgrundlaget vedhæftet som bilag (nr. 2+3+4). I det følgende fremgår de væsentligste perspektiver fra juraopgavernes sammenfatninger.

5.1. Juraopgave 1

Det er beskrevet med klare regler i lovgivningen hvordan *forældrenes retssikkerhed og klagemuligheder i afgørelsessager på børnehandicapområdet ift. handicapkompenserende ydelser behandles*. I juraopgave 1 (Bilag 2) beskrives kort de lovgivningsmæssige rammer og de dilemmaer klageprocessen kan skabe for forældrene på børnehandicapområdet.

Udfordringen på området er, at trods der eksisterer grundlæggende retssikkerhedsgarantier opleves, at disse i stor grad tilsidesættes jf. omgørelsesprocenten fra Ankestyrelsen⁸. En del forældre på børnehandicapområdet oplever, at de ikke er sikret rettigheder, hvis kommunerne træffer forkerte og retsstridige afgørelser. Retspraksis og lovgivningen gør det i dag ikke muligt i juridisk erstatningsretlig forstand for forældrene, at få erstatning, hvis de fx får medhold i Ankestyrelsen, og der ikke er et konkret økonomisk tab, der kan dækkes bagudrettet.

5.2. Juraopgave 2

I 2. juraopgave (Bilag 3) behandles problematikken omkring *hvordan Middelfart kommune lever op til lovgivnings kravet om Familievejlederordning jf. Lov om social service §11 stk. 8*. I Middelfart kommune varetages familievejlederordningen jf. Lov om social service (herefter SEL) §11.8. af to rådgivere i handicapteamet, og der kan være udfordringer ift. at kravene i lovgivningen opfyldes ift. familievejlederordningen. I sammenfatningen konkluderes, at det ikke kan udelukkes ud fra retsgrundlaget, at det kan være en rådgiver, der varetager Familievejledningen jf. SEL §11.8. Det vurderes dog ikke, at være efter hensigten med lovgivningen, da det i forarbejderne i loven og vejledningen tydeligt fremgår, at familievejlederens rolle ift. familien skal være rent vejledende. Det vil være uden for formålet med ordningen, hvis familievejlederen vurderer spørgsmålet om familiens konkrete hjælpebehov, som det er tilfældet i Middelfart kommune. Det vurderes, at der er adskillige punkter i ordningen som Middelfart kommune ikke lever op til.

5.3. Juraopgave 3

I den 3. jura opgave (Bilag 4) belyses barnets inddragelse i en børnehandicapsag. Problemstillingen ift. *hvorledes betydningen af inddragelse af barnet med funktionsnedsættelse vægtes i lovgivningen forud for afgørelser og opfølgninger på børnehandicapområdet* behandles.

Det konkluderes i opgaven, at der i lovgivningen ikke er specifikke og formelle krav om børnesamtaler med børn med funktionsnedsættelse forud for afgørelser på børnehandicapområdet. Betydningen af inddragelse og viden fra barnet med funktionsnedsættelse vægtes herudfra set lavt i lovgivningen. Lovgivningen begrundes ikke, at der ikke kan afholdes børnesamtaler med børn med funktionsnedsættelse. Mange børnesamtaler på handicapområdet er ikke lovfæstede, og

⁸ <https://ast.dk/tal-og-undersogelser/tal-fra-ankestyrelsen/vejledning-til-tal-fra-ankestyrelsen>

prioriteres ikke i sagsbehandlingen, trods der kan argumenteres for, at børnesamtaler kan afholdes med bedre mulighed for at vurdere afgørelserne ift. *barnets bedste*.

I det følgende præsenteres afhandlingens teorikapitel.

6. Teori

Det præsenteres hvordan centrale begreber fra Pierre Bourdieus sociologi kan forstås ift. de usynlige aspekter af magten, der finder sted i mødet mellem fagperson og forældre. Hans teoretiske begreber åbner for et magtanalytisk perspektiv, hvor aktørernes mulighed for indflydelse er afhængig af tidens dominerende diskurser (Bourdieu, 1996, s. 25-26).

Endvidere præsenteres Axel Honneths anerkendelsesteori, da den er velegnet til at belyse de mekanismer, der sker i mødet mellem rådgiver, forældre og barnet med funktionsnedsættelse ud fra et anerkendelses og krænkelssperspektiv.

6.1. Bourdieus sociologiske teori

Bourdieus begreber anvendes i forbindelse med analyse af den dominerende rolle som rådgiverne synes at besidde, når grundtanken er, at magt er et vilkår i socialt arbejde. Centralt i Bourdieus sociologi opfattes samfundet som et socialt rum. Samfundet består af relationer mellem individer, der befinder sig i bestemte positioner. Teorien skal forstås dynamisk og relationelt sammenhængende (Järvinen et. al. (Red), 2002).

6.1.1. Habitus

Habitusbegrebet henviser til de grundlæggende *inkorporerede* ubeviste vaner og handlinger individet har tilegnet sig gennem opvæksten. Habitusbegrebet er skabt af individet sociale og mentale dispositioner, samt kropslige og sociale forankringer gennem erfaringer (Bourdieu, 1996, s. 116). Individets *habitus* definerer sig selv som forskellig fra andre sociale positioner, og bliver først tydelig ved mødet med helt andre normer, regler eller en anden samfundsklasse end sig selv.

6.1.2. Felt

Begrebet *felt* er sammen med habitusbegrebet nogle af Bourdieus mest kendte. Et *felt* er et relativt *autonomt socialt mikrokosmos* i hvilket en specifik menneskelig aktivitet eller praksis finder sted (Bourdieu, 1996, s. 83). Hvor habitusbegrebet beskriver og forklarer baggrunden for individernes

praksis, fremstiller begrebet *felt* de sociale arenaer praksis udspiller sig i. I det sociale rum er felter opdelt af et netværk af relationer mellem forskellige positioner. Det *sociale kosmos* bliver defineret på basis af deres plads i fordelingen af forskellige former for magt eller *kapital* (Järvinen et. al. (Red), 2002)

Bourdieu beskriver kampen om positioner i felterne, hvor der kæmpes om indtagelse af magtpositioner både internt og ift. andre felter for at opnå monopol inden for et område. Magtpositioner mellem felterne og især forbindelser til den overordnede magtstruktur i samfundet og til *magtens felt*, udøves hvor staten har det yderste monopol på fysisk og ikke mindst *symbolsk magt* (Bourdieu, 1996, s. 86-87). Der er tale om sociale arenaer, hvor sociale kampe udspiller sig. Individerne i feltet kæmper om magt, og de bruger deres kapitaler i kampen. Individets *kapital* positionerer spillerne hierarkisk, og der kæmpes om at definere hvilke kapitaler, der er gyldige og giver adgang til magt i feltet (Bourdieu, 1996, s. 88). Begrebet *felt* er i denne sammenhæng relevant, da det kan bistå til en indsigt i positioner og positioneringer i feltet.

6.1.3. Kapital

Bourdieu definerer fire kapitalformer som er *økonomisk, kulturel, social og symbolsk kapital*. Den *økonomiske kapital* kan være individets indkomst eller formue. Den omhandler hvad vi har af adgang til finanser og materielle ressourcer, der har betydning for hverdagen (Bourdieu, 1996, s. 104). Uddannelse, kultur, og interesser betegnes som *kulturel kapital* som er det, der præger os direkte og indirekte (Ibid.). Den *sociale kapital* findes i normer og regler, der præger os i kraft af hvem og i hvilken gruppe og sociale sammenhænge, vi omgås (Bourdieu, 1996, s. 105). Den *symbolske kapital* dækker over personlige kvaliteter, som andre ser bl.a. morale, ry, berømmelse eller ære (Ibid.).

Som eksempel betragtes Børn og unge forvaltningen i Middelfart som et felt med en selvstændig funktion i samfundet. Forvaltningen har en legitim magt i form af lovgivning, der giver beføjelser til både at definere og intervenere i sociale problemstillinger. Familierne til et barn med funktionsnedsættelse vil være underlagt definition af værdifulde kapitaler i feltet.

For afhandlingen er det relevant at benytte *kapital* og *habitus* begreberne, for at forstå familiernes livssituation, da det kan være med til at forklare, hvordan de internaliserede dispositioner har betydning for individets praksis.

6.1.4. Doxa

Det sociale arbejdes *doxa* refererer til alt som tages for givet, det selvindlysende og det der ikke kan diskuteres i et samfund, eller i det *felt* individet tilhører (Wilken, 2019, s. 55). *Doxa* er et magtfelt i det sociale arbejde og udøvelsen af en profession kræver uddannelse på en statsautoriseret uddannelsesinstitution. Professionen tillægges en mulighed for at udøve og sætte sine opfattelser igennem inden for feltet (Järvinen et. al. (Red), 2002). Bourdieus begreb om *doxa* bidrager til at undersøge hvorledes EFEI afprøves ift., at familierne har en familiekoordinator uden myndighed. Det kan have betydning for familiernes mulighed for positionering i feltet, hvor forvaltningen har den udøvende magt.

6.1.5. Symbolsk vold og magt.

Bourdies begreb omkring *symbolsk magt*, defineres som magten til at konstruere et givent verdensbillede eller en bestemt måde at anskue en virkelighed på. Magten udøves ubevidst og accepteres ligeledes ubevidst af alle involverede parter. Bourdieu beskriver magtudøvelsen som usynlig, den figurerer som *lov*, hvilket gør den automatisk inkorporeres i vores *habitus*, for at blive en del af en intuitions eller samfundets *doxa* (Wilken, 2019, s. 90-91). *Symbolsk magt* praktiseres gennem *symbolsk vold*, hvilket kan ske gennem fx at italesætte og definere sociale virkeligheder. *Symbolsk vold* ses som en usynlig magt, der giver de med den rette *kapital* mulighed for at definere og fastholde strukturerne i feltet (Bourdieu, 1996, s. 134).

I denne sammenhæng kan begrebet *symbolsk vold* anvendes til at analysere, det magtperspektiv der finder sted i mødet mellem forældre og fagpersoner i EFEI. Det bliver muligt at undersøge, hvorledes de dominerende magtpositioner på kommunalt plan sætter sig igennem og bliver bestemmende for familiens virkelighed og muligheder (Bourdieu, 1996).

6.2. Honneths anerkendelsesteori

Honneth har fokus på de individer, der må kæmpe hårdt for anerkendelse eller på forhånd har tabt, og derved marginaliseres af det omgivende samfund. Centralt i antagelsen forstås det, at menneskets identitet først bliver virkelig gennem anerkendelse. Anerkendelseskampe betegner han som kampe om anerkendelse af den værdi, som individet tilskriver sig selv ift. familien, retsordenen og samfundet (Honneth, 2009, s. 21).

Hvis individet ikke selv har en opfattelse af at være anerkendt af familien, retsordenen eller samfundet, kan opfattelsen være en illusion eller en subjektiv vished. Det er fællesskaberne, som mennesket indgår i, der sætter grænsen for, hvad der kan anerkendes, og dermed hvad der bliver virkelighed om og for individet (Honneth, 2009, s. 22). Mennesker har ikke lige muligheder for at vinde disse anerkendelseskampe. Der opstår en fare for det modsatte af at blive anerkendt, nemlig at blive krænket. Med denne teoretiske forståelse vil vi i analysen undersøge og fortolke, hvad der i samarbejdet har en betydning for familiernes tilfredshed i mødet med kommunen.

6.2.1. Anerkendelses og krænkelssessfærer

Honneth beskriver tre forskellige områder et menneske skal anerkendes indenfor, der i samspil udgør muligheden for, et menneske kan realisere *det gode liv* for en vellykket skabelse af identitet (Honneth, 2009, s. 14). Til Honneths tre anerkendelsessfærer svarer tre former for disrespekt eller krænkelser, som truer med at nedbryde identiteten (Honneth, 2009, s. 18).

6.2.1.1. Den private sfære

Den første sfære kalder han for *kærlighedsanerkendelse*. Den omhandler de menneskelige primærrelationer mellem familiemedlemmer, nære venner eller i kærlighedsforhold og er den *emotionelle anerkendelse*. Det er i de emotionelle relationer, et menneske kan opleve at blive anerkendt for bare at være til. Det bevirker mennesket får mulighed for at udvikle sig selvstændigt og fordrer selvtillid (Honneth, 2009, s. 15).

Krænkelssessfærer: Det modsatte af anerkendelse kan finde sted i den private sfære, hvor selvtillid nedbrydes, når et menneske udsættes for fysiske krænkelser. Kropslige krænkelser omhandler fysiske overgreb af kropslig integritet, der forvolder skade på menneskets psyke og fører til tab af basal selvtillid (Honneth, 2009, s. 18).

6.2.1.2. Den retslige anerkendelsessfære

Den *retslige anerkendelsessfære* anerkender individet som ét subjekt, der er ligeværdig i brugen af retslige instanser og rettigheder med lige muligheder for at gøre brug af sociale ydelser som universel retlig ligebehandling. Denne sfære udvikler menneskets selvrespekt og selvagtelse, hvis individet oplever sig anerkendt som et autonomt handlende subjekt, dvs. som et medlem af samfundets retsfællesskab på lige fod med alle andre (Honneth, 2009, s. 15-16).

Krænkelssessfærer: Krænkelssessfæren finder sted, når rettigheder fornægtes det enkelte individ, hvilket kan medvirke til at krænkelser af den enkeltes integritet og selvrespekt forringes (Honneth, 2009, s. 18).

6.2.1.3. Den solidarisk anerkendelsessfære

Den *solidarisk anerkendelsessfære* drejer sig om social værdsættelse af et menneskes individuelle særegenheder, hvor menneskets selvværdsfølelse kan styrkes gennem sociale fællesskaber. Når det sker har individet følelsen af at være værdsat, og individets evner er påskønnet af andre i samme fællesskab. Fællesskaberne kan finde sted i arbejdskonstellationer, kulturelle eller politiske sammenhænge. Disse fællesskaber er med til at danne en sammenhængskraft og samfundsorden med fælles værdisæt og idealer (Honneth, 2009, s. 16). Honneth beskriver, at det ikke er nok at være inkluderet i et fællesskab eller tolereret med sin tilstedeværelse. For at individets selvværdsfølelse styrkes, skal det anerkendes for dets særegne bidrag (Honneth, 2009, s. 17).

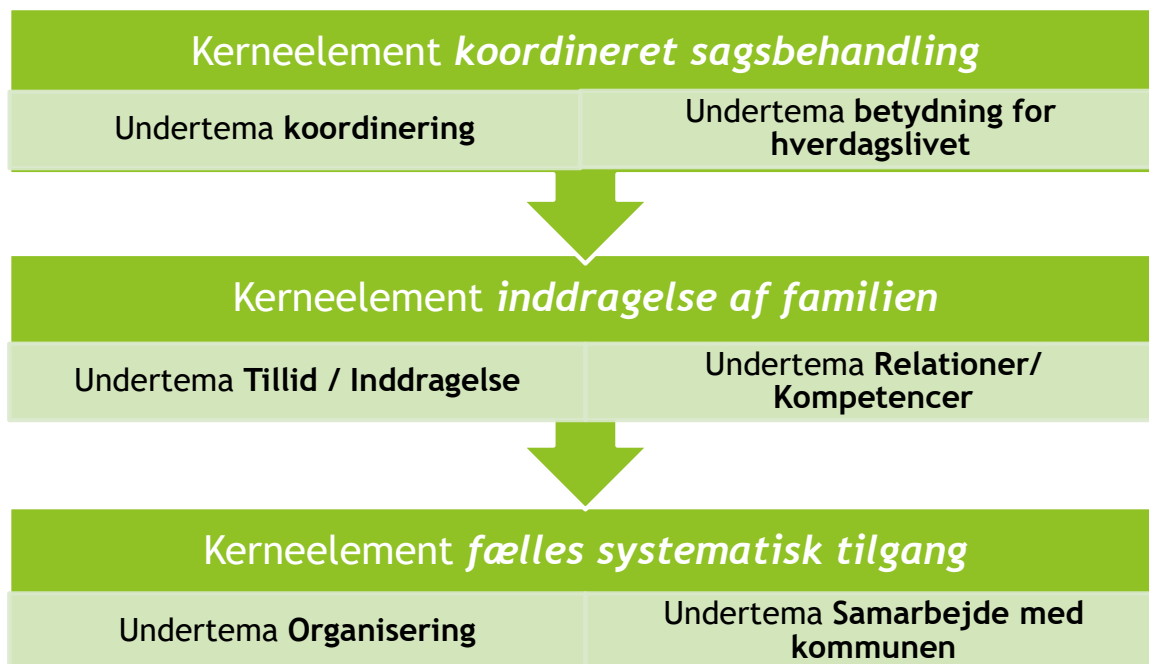
Krænkelssessfærer: Modsat anerkendelse i solidariske fællesskaber, består krænkelsen i nedværdigelse eller stigmatisering af bestemte livsformer eller virkelighedsopfattelser (Honneth, 2009, s. 18).

Med Honneths teoriforståelse anvendes anerkendelses og krænkelsses former i analysen til at belyse, hvad der evt. kan være af forskelle for familierne i mødet mellem rådgiver og familiekoordinator uden myndighed, og hvad det betyder for deres hverdag.

Begreber fra Bourdieu og Honneth inddrages videre i analysen i det følgende kapitel.

7. Analyse

Følgende kapitel indeholder afhandlingens analyse med fokus på besvarelse af problemformuleringens spørgsmål om betydningen af myndighedsorganiseringen i EFEI i Middelfart kommune. Analysen er opbygget, så betydningen af myndighedsrollen analyseres med udgangspunkt i de tre kerneelementer i EFEI og to udvalgte empirisk etablerede undertematikker til hvert kerneelement, hvilket illustreres i figur nr. 4:

Figur nr. 4: *Eget konstrueret skema for analysens opbygning.*

Rækkefølgen i kerneelementer og undertematikker angiver samtidig strukturen for kapitlet. Kerneelementerne og tematikkerne viste sig i forbindelse med kodning og meningskondensering i efterbehandlingen af vores empiri som værende dominerende, og er derfor udvalgte.

Analysen foretages med udgangspunkt i den teoretiske viden fra teorikapitlet, fund fra afhandlingens empiri, sekundær kvantitativ empiri fra Rambøll/Socialstyrelsen udarbejdet i forbindelse med evaluering projekt *Bedre koordination i indsatserne*. Hvor det er relevant i løbet af analysen anvendes viden ud fra en eklektisk tilgang.

7.1. Koordineret sagsbehandling - 1.del analyse

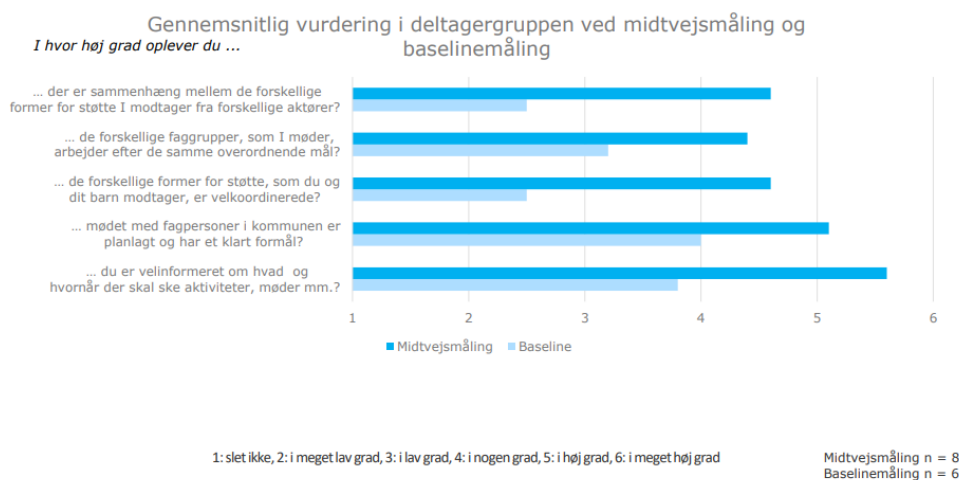
Under kerneelementet koordineret sagsbehandling analyseres ud fra undertemaerne *koordinering* og *betydning for familiernes hverdag*. I EFEI er *koordineret sagsbehandling* et centralt kerneelement, som fremtræder i form af, der i hver familie er tilknyttet en familiekoordinator. Gennem analysen er fokus særligt på betydningen af myndighedsrollen. Først beskrives de kvantitative data fra Rambøll, som inddrages i analysen, for at give et overordnet perspektiv på forældrenes oplevelse af EFEI i Middelfart og som udgangspunkt for den videre analyse.

7.1.1. Kvantitative målinger fra Rambøll – EFEI i Middelfart kommune

I forbindelse med evaluering af projekt *Bedre koordination i indsatserne* og dermed EFEI i Middelfart har Rambøll for Socialstyrelsen udarbejdet en spørgeskemaundersøgelse (Bilag 7). Der er udarbejdet en gennemsnitlig opgørelse over forældrenes besvarelser ved baselinemålingen i maj 2020 og midtvejsmålingen i november 2020. Hvert spørgsmål blev vurderet på en skala fra 1-6 svarende til, at forældrene slet ikke eller i meget høj grad oplever, at kommunen lever op til den enkelte tematik. Af figur 5 fremgår, at forældrene i EFEI ved baseline målingen oplevede, at de forskellige former for støtte, som de og deres barn modtog *i meget lav grad* eller *i lav grad* var velkoordinerede. Ved Midtvejsmålingen 7 måneder senere oplevede forældrene en signifikant ændring, og scorede at indsatserne var velkoordinerede *i nogen grad* eller *i høj grad*.

SAMMENHÆNG

I tabellen nedenfor ses en visualisering af alle forældrenes svar på temaet **sammenhæng** for baselinemålingen og den seneste måling. Hvert spørgsmål er vurderet på en skala fra 1-6 svarende til, at forældrene slet ikke eller i meget høj grad oplever, at kommunen lever op til det pågældende tema.

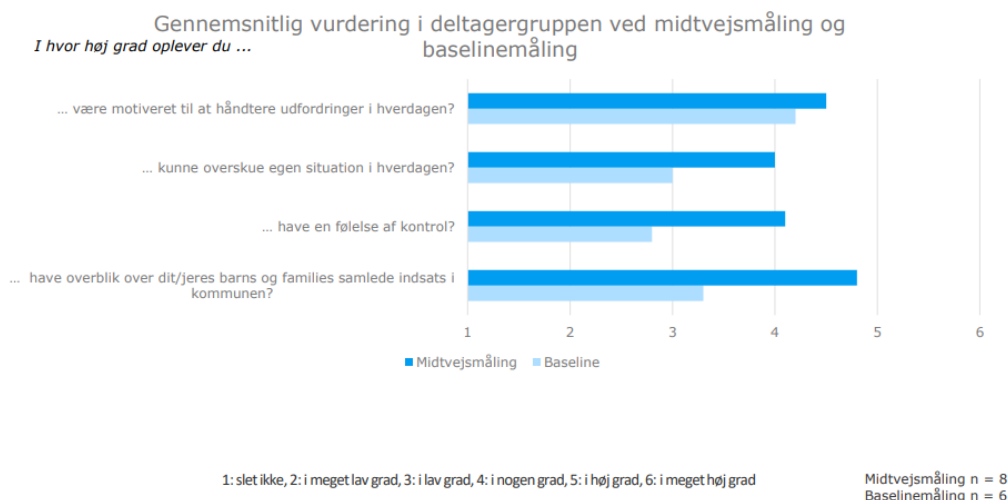

Figur nr. 5: Udklip fra forældresurvey december 2020

Det fremgår af figur 6, at der på alle parametre er en signifikant fremgang i forældrenes oplevelse af, hvad indsatsen betyder for deres hverdag.

BETYDNING FOR HVERDAG

I tabellen nedenfor ses en visualisering af alle forældrenes svar på temaet **betydning for hverdag** for baselinemålingen og den seneste måling. Hvert spørgsmål er vurderet på en skala fra 1-6 svarende til, at forældrene slet ikke eller i meget høj grad oplever, at kommunen lever op til det pågældende tema.

Figur nr. 6: Udklip fra forældresurvey december 2020

Resultatet stemmer overens med de kvalitative resultater fra alle tre forældreinterview fra afhandlingens empiri, som beskrives i det kommende afsnit. I det følgende analyseres ift. det empirisk valgte tema koordinering.

7.1.2. Koordinering

Familiekoordinatoren har ansvar for den overordnede koordinering af indsatsen i relation til familien og er familiens primære kontaktperson i kommunen. Familiekoordinatoren koordinerer ift. fagpersonerne i kerneteams samt til øvrige fagpersoner. Af Rambølls midtvejsmåling (Bilag 6) fremgår, at nedsættelsen af tværfaglige kerneteams rundt om familierne medvirker til en koordineret sagsbehandling.

Det er i empirien tydeligt, at koordinering har en stor betydning for både fagpersoner og forældre. I fokusgruppeinterviewet udtaler en fagperson: ”*Det bedste har været, den der helhedsorienteret indsats. At der har været den der tovholder. Man kan sige det til familiekoordinatoren, og så bliver der fulgt op på det*” (Case 4 s. 18). Fagpersonerne giver i fokusgruppeinterviewet samstemmende udtryk for, at det har en positiv betydning, at det er tydeligt, hvem der følger op på opgaver i sagerne og er *tovholder*.

Der er endvidere samstemt enighed om, at familiekoordinatoren har gode samarbejdsevner og evner at koordinere med mange samarbejdspartner på en gang. I interviewene fremgår det som positivt, at familiekoordinatoren har været den koordinerende for familierne. Familierne udtrykker, at overskuddet til selv at have overblik ikke er tilstede, når de har et barn med svær funktionsnedsættelse.

En familie udtrykker: ”Vi oplever, at den familiekoordinator vi samarbejder med, hun er rigtig fleksibel og forstår vores situation. Hun ved godt vi ikke altid har overskuddet, og så hjælper hun os med de ting vi ikke selv ved, som er vigtige og det er meget befriende at vide.” (Case 1 s.6) Samme familie udtaler endvidere: ”Det vigtigste er, at vi slipper for at være den der koordinere, fordi vi er virkelig ophængte i forvejen, og så er vi bare lette over at der en der har overblikket for os” (Case 1. s. 9). Udsagnet om hvor vigtigt, det opleves for familierne, at familiekoordinatoren hjælper med den koordinerende rolle bekræftes af en anden familie, der udtaler: ”Det har den største betydning, at det ikke er os selv, der skal koordinere det hele. Det er egentlig familiekoordinatoren, der har koordineret det hele... det har jo gjort at det har taget en masse, masse, masse arbejde fra mig eller os” (Case 2 s.8).

Fagpersonerne udtrykker videre, at en familiekoordinator uden myndighedsopgaver og med mere tid til at koordinere, gør en positiv forskel i deres arbejde⁹ i kerneteamet samt højner kvaliteten i opgaveløsningen. Det har betydning, at der er en gennemgående fagperson, der har ansvaret, både for familien og for de fagprofessionelle ift. tværgående opgaver og koordinering af indsatsen og som har mere tid og ingen myndighedsopgaver. En fagperson udtaler ”ressourcerne- har i det projekt givet mulighed for tidligere og tydeligere end før, hvilket behov de her familier har og hvilke belastninger, der er” (Case 4 s. 16). En anden fagperson udtaler ”... jeg har oplevelsen af, at vi får større indsigt ind i den her kompleksitet mange af de her familier sidder i... familiekoordinatoren har hele tiden taget udgangspunkt i hvor er det familien er henne nu, hvad er deres behov og kredset rund om den” (Case 4 s. 4)

Ud fra Bourdieus begreber, om at forstå mennesker og familiernes habitus i kraft af deres livssituation, højnes relationen i samarbejdet og betragtes, som det fremherskende *doxa*, der dominerer feltet (Wilken, 2019). Det relationelle samarbejde bliver en kapital, som er afgørende i

⁹ Det beskrives nærmere i kerneelementet systematisk sagsarbejde i undertemaet organisering mere udbydende, hvilken betydning det mere konkret har for fagpersonerne.

feltet, som fagpersonerne vægter højt og positivt. Det har været af afgørende karakter, at familiekoordinatoren har haft den fornødne tid til at tale med familierne og forstå og anerkende deres livssituation. At der er en fagperson tilknyttet uden myndighed, relationsarbejdet og koordineringen som familiekoordinatoren udfører, bliver fremhævet som noget særligt, der adskiller sig fra tidligere praksis. Forældrenes positive oplevelse af betydningen af, at der er en fagperson tilknyttet uden myndighed understøttes i empirien, hvor en far udtaler: *”Med familiekoordinator kan vi tale helt åben, fordi hun ikke har en myndighed... man kan være oprigtig, og hun kan vejlede i situationerne.”*¹⁰ (Case 1 s. 14).

Ankestyrelsen har udarbejdet en undersøgelse af samarbejdet mellem kommuner og forældre til børn med funktionsnedsættelse ud fra fokus på positive erfaringer, der kan bidrage til skabe gode rammer for et konstruktivt og velfungerende samarbejde (Ankestyrelsen, 2020). En af rapportens hovedpointer viser, at tværfaglig koordinering forbedrer samarbejdet mellem forældrene og kommune, som det er erfaringerne fra empirien fra EFEI i Middelfart kommune. Det fremgår videre af rapporten fra Ankestyrelsen (2020, s.7ff+44), at Brøndby kommune har erfaringer med, at en familiekoordinator uden myndighed kan bidrage til mere overskueligt samarbejde med kommunen, og gøre det mere overkommeligt for forældrene, så det bliver mere tillidsfuldt og trygt for forældrene. Samme resultat findes i afhandlingens empiri, hvor det fremgår i alle 3 forældreinterviews, at det har en positiv betydning for familiernes hverdag, at familiekoordinatoren ikke har myndighed, hvilket uddybes i det følgende.

7.1.3. Betydning for familiernes hverdag

En mor beskriver: *”Efter vi kom med ind i projektet kan jeg koncentrere mig om sådan nogle gode mor ting, når jeg ved alle de overordnede ting bliver taget sig af, af familiekoordinatoren. Det var virkelig stressende førhen, hvor man skulle ringe det ene og det andet sted hen”* (Case 1 s. 19)

Familien giver udtryk for det mindsker stressniveauet i familien og skaber mere overskud til at være mere ”mor” efter familien er blevet en del af EFEI. Alle interviewede familier giver udtryk for, at det gør en stor forskel, at de har tillid til, at der er en, der koordinerer og ikke har myndighed. Det er befriende, at de oplever, det ikke alene er familiens ansvar nu, men de kan få støtte til det i den grad de oplever behov. Det betyder i alle de tre familier, at de oplever, de kan få større overskud til at være forældre for deres børn.

¹⁰ Temaet om at tale åben til en med eller uden myndighed, bliver uddybet og analyseret i undertemaet tillid/inddragelse i del analyse 2.

Det vides, at der ofte følger sociale og psykologiske udfordringer med for forældre til et barn med funktionsnedsættelse, og forældrene er ofte ramt af perioder med sorg og krise, der gør det vanskeligt at navigere i for forældrene og mange får stresssymptomer (Rambøll, 2015). Den rette hjælp, støtte og forståelse kan have betydning for det enkelte barns rehabilitering samt hele familiens trivsel (Ibid.). En anden forældre udtaler: *”Vi var rigtig meget hængt op førhen, vi kunne næsten ikke passe vores arbejde. Der oplever vi, at det er samlet i højere grad nu. Ja så en høj grad af fleksibilitet.”* (Case 3 s. 11).

Forældrene oplevede tidligere, at manglende koordineringen belastede dem i en grad, der begrænsede deres mulighed for at varetage et arbejde. Ud fra Honneth's krænkelsesteori af den *solidariskesfære* kan det tolkes, som forældrene oplevede det, som en belastning, at de skulle koordinere alt omkring deres barn. Forældrene kan opleve det, som en forringelse af deres *selvforhold*, hvor der er risiko for en yderligere marginalisering ift. udstødelse af arbejdsmarkedet, hvor uligheden er stor i de sociale arealer i kampen for at opnå anerkendelse for egne præstationer (Høilund & Juul, 2015). I citatet gives udtryk for en forskel i måden forældrene har erfaringer med betydningen af koordineringen, efter de er kommet med i EFEI.

Udfordringerne forældrene kan opleve i mødet med kommunen, beskrives af en anden forældre: *”Jeg har tidligere følt det uværdigt, at føle jeg har belastet nogen ved og bede om noget man godt ved koster ret mange penge”* (Case 3 s. 20). Forældrene oplever det uværdigt at ansøge om en indsats, da det kan være skamfuldt for forældrene ikke at kunne klare sig selv uden hjælp fra kommunen. Det kan forklares med den iboende habitus, der opleves modstridende med forældrenes indlejrede værdier, hvilket opleves uværdigt ift. ikke at kunne klare sig selv (Bourdieu, 1996). Hvis Honneths perspektiv anlægges, kan det tolkes, som at forældrene ikke har følt sig anerkendt som et *retsligt subjekt*. Det kan tolkes, at det ikke havde været uværdigt for forældrene, hvis de havde positive erfaringer fra at bede kommunen om hjælp, og deraf fået oplevelsen af at være anerkendt og berettiget til retslige rettigheder. Erfaringerne fra tidligere kan have givet forældrene en følelse af ikke at være anerkendt som medborgere og deraf have lovsikrede rettigheder (Honneth, 2009). Betydningen af hvilket menneskesyn og handicapforståelse den enkelte fagperson møder en familie med, vil kunne påvirke forældrenes erfaringer og oplevelser.

En fagpersonudtaler: *”Det har været godt for de her familier, at nogen har lyttet til deres ord, og at der så er blevet handlet”* (Case 4 s. 12). Fagpersonen udtrykker, at forældrene i forbindelse med EFEI er blevet lyttet mere til og deres ord og ønsker er blevet handlet på efterfølgende i de

tværprofessionelle kerneteams i samarbejde med forældrene. De professionelles forståelse for familiernes livssituation og anerkendelsen er betydningsfuld og understøtter familiens *selvforhold*, ved at de oplever sig anerkendte i det, Honneth beskriver som den *solidariskesfære*. Her accepterer fagpersonerne forskellighederne mellem dem og forældrene og i solidaritet løses kerneopgaverne (Honneth, 2009).

Der identificeres en sammenhæng mellem afhandlingens kvalitative empiri og de kvantitative data fra Rambøll i forældremålingen beskrevet i afsnit nr. 7.1.1. Der identificeres en positiv fremgang fra baselinemåling til midtvejsevaluering på begge tematikker ift. betydningen for forældrenes hverdag og oplevelsen af sammenhæng. Det samme beskrives i alle tre interviews med forældrene.

7.2. Inddragelse - 2.del analyse

For at besvare problemformuleringens spørgsmål om betydningen af myndighed, finder vi det relevant at afdække det andet kerneelement i EFEI: Inddragelse. Myndighedsrollens betydning undersøges ift. hvordan familierne og fagpersonernes erfaring er med inddragelsen, når den varetages af en fagperson uden myndighed. Vi er optagede af, om der er andre muligheder for at skabe inddragelse, når familiekoordinatoren ikke har myndighedsfunktion. Under kerneelement analyseres ud fra de empirisk valgte undertemaer *tillid / inddragelse og relationer/kompetencer*. Formålet med inddragelsen i EFEI er, at familien oplever sig hørt, og at sagen forløber meningsfyldt.

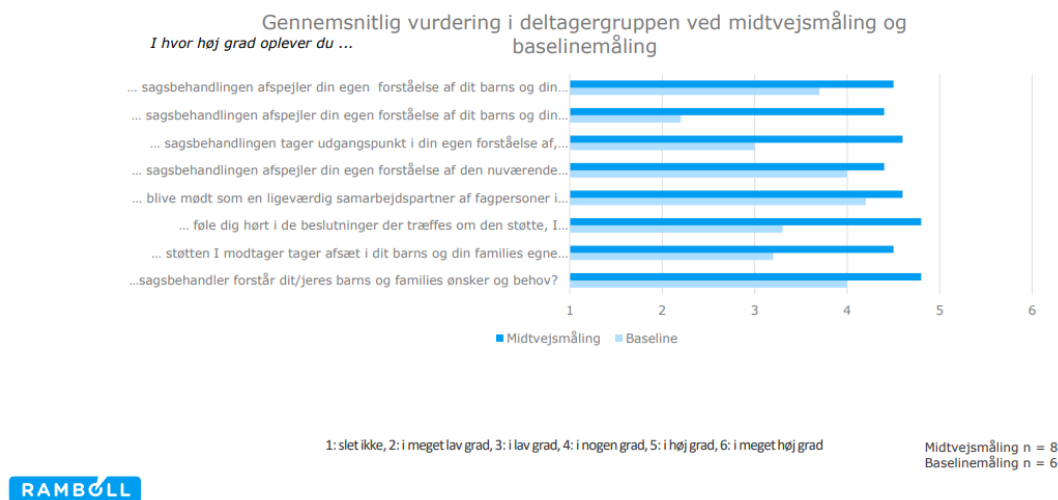
Først beskrives herunder de kvantitative målinger fra Rambølls evalueringer af EFEI i Middelfart ift. forældrenes oplevelse af inddragelse og tillid for at give et billede af forældrenes oplevelse samlet i EFEI.

7.2.1. Kvantitative målinger fra Rambøll – EFEI i Middelfart kommune

Af Rambølls kvantitative måling på forældrenes oplevelse af inddragelse kan der fra baseline målingen i maj 2020 til midtvejsmålingen til december 2020 identificeres en generelt positiv signifikant udvikling på samtlige underspørgsmål (Bilag 7). Der er sket en udvikling fra i *lav grad – nogen grad* ved baselinemålingen til i *nogen grad – i høj grad* ved midtvejsmålingen. Særligt ses en fremgang på spørgsmålet om, i hvilken grad sagsbehandlingen afspejler familiens egen forståelse af barnets og familiens behov for støtte, som fremgår som det andet spørgsmål i figur nr. 7.

INDDRAGELSE

I tabellen nedenfor ses en visualisering af alle forældrenes svar på temaet **inddragelse** for baselinemålingen og den seneste måling. Hvert spørgsmål er vurderet på en skala fra 1-6 svarende til, at forældrene slet ikke eller i meget høj grad oplever, at kommunen lever op til det pågældende tema.

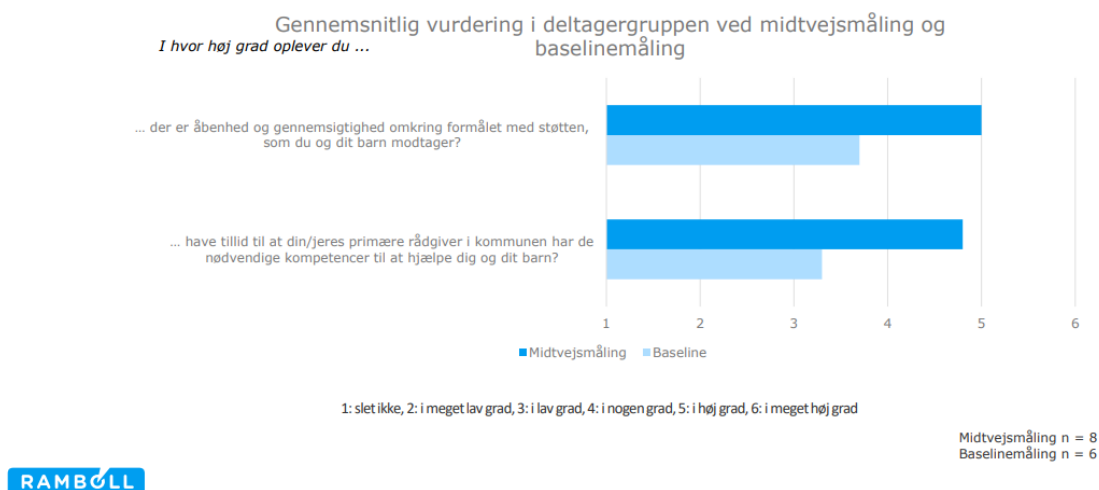

Figur nr.7: Resultat fra forældresurvey i Middelfart december 2020.

I figur nr. 8 ses en illustration af den positive udvikling i forældrenes oplevelse af tillid fra baseline- til midtvejsmåling. Der kan identificeres en signifikant udviklingen på begge underspørgsmål til temaet.

TILLID

I tabellen nedenfor ses en visualisering af alle forældrenes svar på temaet **tillid** for baselinemålingen og den seneste måling. Hvert spørgsmål er vurderet på en skala fra 1-6 svarende til, at forældrene slet ikke eller i meget høj grad oplever, at kommunen lever op til det pågældende tema.

Figur nr. 8: Resultat fra forældresurvey i Middelfart december 2020

Der iagttages igen på begge temaer en overensstemmelse mellem de kvantitative data fra Rambøll og afhandlingens kvalitative data, samt en signifikant positiv fremgang fra baselinemåling til midtvejsevaluering. Empirien ift. tillid og inddragelse analyseres i det kommende afsnit.

7.2.2. Tillid/inddragelse

Inddragelse har været vægtet højt som et kernelement i Middelfart kommunes udformning af afprøvningen af EFEI (Bilag 5). Forskning underbygger behovet for inddragelse som væsentlig for kvalitet i sagsbehandlingen. VIVE har udarbejdet en rapport¹¹ for Socialstyrelsen i 2021, hvor en af konklusionerne er, at når børn og forældre bliver inddraget i sagsbehandlingen, bliver de mere motiveret for samarbejde og forandring (Bengtsson & Olsen, 2021). Det vanskelige er, hvordan inddragelsen kan lykkes, og om det har en betydning, om der er en familiekoordinator uden myndighed.

I empirien udtrykker en familie ændringer i forhold til, hvordan de inddrages nu, de har en familiekoordinator uden myndighed: *"Vores oplevelse er, at vores synspunkter bliver vægtet højere end før vi deltog i projektet..."* (Case 1 s.5). Et eksempel på konkret, hvor familierne oplever en højere grad af inddragelse er forberedelsen og afholdelsen af møder med kerneteamet. En familie fortæller: *"Vi inddrages i dagsordner, hvordan dagsordnerne bliver lavet, og vi har indflydelse på, hvad vi synes, der er vigtigt, at der bliver talt om. Hvilke fagpersoner vi også godt kunne tænke os (red. der deltager i møderne), så det synes vi, at vi har rigtig stor indflydelse på"* (Case 3 s.5).

Af den fælles systematiske tilgang i EFEI (Bilag 5) beskrives, at familiekoordinatoren konkret afstemmer inddragelsen og dens form med den enkelte familie. Det vides, at den individuelle tilgang er væsentlig for inddragelsen opleves positiv, da det er meget individuelt, hvad der for den enkelte er god inddragelse (Ilsvard & Høstrup, 2020). Samme vigtige pointe drages i Midtvejsmålingen december 2020 (Rambøll) i *Bedre koordination i indsatserne*, hvor det fremgår, at blikket for en differentieret inddragelse er væsentlig, og det afgørende er at lave en forventningsafstemning med familien, for at kunne imødekomme deres behov.

Her identificeres et at de områder, hvor vi er optagede af, om myndighedsrollen har en betydning for, om forældrene oplever det anderledes, hvis de taler med en med eller uden myndighed. I interviewene spørger vi forældrene om, hvordan deres erfaringer er med, om der er forskel på,

¹¹ VIVE har udarbejdet en rapport for socialstyrelsen i 2021, hvor der er foretaget en omfattende videnskortlægning af empiriske undersøgelsesresultater, udgivet i danske publikationer siden 2010 om kvalitet i den kommunale sagsbehandling på børne- og ungeområdet.

hvordan de som forældre tager i mod det, som henholdsvis familiekoordinatoren uden myndighed og rådgiveren med myndighed, siger. En forældre svarer: *"Det er meget, meget anderledes synes jeg. Jeg har en oplevelse af, at familiekoordinator er der for vores skyld, og at ikke penge og alle mulige andre forhold er inde over, dem har hun heldigvis ikke indflydelse på, så derfor kan hun sagtnes sidde og sige ja det er godt nok ærgerligt, at det var sådan det var. Det har jeg enormt tillid til"* (Case 3 s. 16).

For forældrene har det en betydning, at de oplever en større uvildighed hos personen uden myndighed, og de vægter, at hun ikke kan tillægges et økonomisk incitament. Det er ikke kun i situationer, hvor forældrene får medhold i afgørelser, at de oplever en betydning af, at have en KF uden myndighed. Forældrene fortæller: *"... Og vi har også prøvet, at det ikke lige gik, som vi havde regnet med og her kunne vores dialog også være fri og åben omkring det. Og vi kunne snakke om de videre muligheder. Ja"* (Case 3 s. 16). Forældrene har erfaringer med, at når de taler med familiekoordinatoren efter fx et afslag på en ansøgning, så skabes anderledes muligheder for familierne, da de tør være mere fri og åbne om deres muligheder og behov.

Af empirien fremgår, at forældrene føler sig mere inddraget i EFEI og adspurgt om det svarer en mor: *"Jeg bliver faktisk lidt grådlabil..... fordi det faktisk er første gang, at vi nogensinde, føler vi bliver hørt og inddraget. Nu er der nogen der lytter til os, og vi kan tale om noget, som vi har brug for at snakke om. Det er det, der er på dagsordenen på de her møder"* (case 2, s.4).

Bourdieu's begreb om *doxa* kan være med til at forklare, at forældrene i højere grad positioneres ved hjælp af familiekoordinatoren, som samtaler med familierne og forbereder dem inden møderne og har fokus på, hvordan inddragelsen kan ske for den enkelte forældre og barn. Positioneringen får betydning, da der i følge Bourdieu altid vil være en kamp i det sociale samspil, når familierne træder ind i *feltet* på fx. det tværfaglige møde. Familierne og fagpersonernes position i *feltet* afhænger af deres relative mængde af *kapital*. Ofte vil det være fagpersonen, der er i besiddelse af den største mængde af *symbolsk kapital* inden for et *felt*, hvori de i forvejen er anerkendt grundet deres uddannelsesniveau og erfaring. Ved at familiekoordinatoren afstemmer med familierne og de understøttes, får de mulighed for, at sætte deres opfattelser igennem på en anden måde inden for *feltet*, og oplevelsen af inddragelse øges hos forældrene. Familiekoordinatoren har erfaringer med, at det bliver nemmere, at få de reelle behovsbeskrivelser frem hos forældrene, når hun møder forældrene uden myndighedsrollen. På den måde opleves det, at der skabes en bedre og mere

individuel kvalitetsfuld inddragelse, mest af alt fordi forældrene agere anderledes i mødet med en uden myndighed.

Fagpersonerne oplever ændringen og udtrykker, at der gennem EFEI, er sket en forandring i mødet mellem de fagprofessionelle og forældrene. En fagperson udtaler: *"Jeg tror, familierne har følt sig enormt meget set, hørt og respekteret. Når en borger oplever det, kan man bare nå meget mere ind og rigtig langt"* (Case 4 s. 18). Det opleves af fagpersonerne i EFEI, at der sker en positiv kvalificering af indsatserne og samarbejdet mellem fagpersoner og forældre generelt. Den tidligere omtalte rapport fra Vive (Bengtsson & Olsen, 2021) konkluderer, at når der sker en kvalificeret inddragelse, er resultatet, at sagsbehandlingen og indsatserne fungerer bedre. Informanterne udtrykker, at det er det, de oplever i EFEI.

7.2.3. Myndighedsrollens betydning for tillid

Forældrene giver udtryk for de anderledes åbent, ærligt og med tillid kan fortælle om deres reelle situation til familiekoordinatoren uden myndighed. Det kommer til udtryk ved følgende udtalelse: *"Jeg har stor tillid til, at jeg kan spørge efter det, jeg har lyst til, uden at det kan virke provokerende eller forkert eller noget som helst."* (Case 3 s.13).

Forældrene begrundes det med, at familierne er blevet mere trygge ved at fortælle familiekoordinatoren om situationen. En forældre udtaler: *"Vi har tillid til vores familiekoordinator -vi har faktisk ikke tillid til vores myndighedsrådgiver."* (Case 1 s. 24). Familierne begrundes den øgede tillid til familiekoordinatoren med, at de ikke længere er bange for, at oplysningerne bliver misforstået eller brugt imod dem.

Forælderen udtaler, at det at familiekoordinatoren ikke har myndighed gør, at de tør sige mere: *"Derved skal vi ikke helt passe på, med hvad man siger, man kan være oprigtig og hun kan vejlede i situationerne"* (Case 1 s.14). Familien udtrykker, at det medvirker til at samarbejdet bliver mere lige til for dem, da de ikke som tidligere bruger energi på, at være forsigtige med, hvad de siger. Forælderen fortsætter: *"... andre følelsesmæssige situationer... det kan vi også tale åbent om med familiekoordinatoren, uden at det kommer til at stå i et referat, det er rart at tale med én med mange af de svære overvejelser vi har... For os betyder det, vil vi tale mere frit om vores livssituation"* (Case 1 s.15).

De udtrykker, at de bedre kan tale om mere følelsesmæssige emner, når de ikke har fokus på, det er en rådgiver, der noterer. I afhandlingen genfindes i alle tre forældreinterview, at det for forældrene er særligt fordrende for oplevelsen af tillid, at familiekoordinatoren ikke har myndighed og ikke noterer på samme måde som rådgiveren jf. notatpligten i afgørelsessager (Offentlighedsloven¹² §13). En forældre udtaler: ”*For os har det en stor betydning, om det er rådgiveren eller familiekoordinatoren, der tager sig af tingene omkring vores familiesituation. Det har en stor betydning fordi vi føler, at vi kan sige ting til familiekoordinatoren som vi ikke kan sige til rådgiveren. Med familiekoordinatoren kan vi tale helt åben, fordi hun ikke har en myndighed.*” (Case 1 s. 14). Familien uddyber mere konkret, hvad der har betydning ift. myndighedsrollen, og forklarer det øger deres tillid til det sagte, at familiekoordinatoren ikke har myndighed: ”*For os er det faktisk vigtigt, at hun ikke har den juridiske del, fordi det gør, vi kan diskutere disse ting med hende, uden det får konsekvenser, eller bliver nedskrevet, men vi får ærlige svar og det tager vi for gode varer* (Case 1 s.23).

Forældrene fremhæver nogle af de funktioner, som en rådgiver har ift. den juridisk del, og der gives udtryk for, at forælderen har mistillid til, at der kan være underliggende motiver bag, når en rådgiver med myndighed er i kontakt med familien. Familien giver udtryk for, at de ikke stoler på det, som rådgiveren siger.

Af empirien fremgår videre, at både fagpersoner og forældrene har erfaringer med, at fravær af myndighedsrollen hos familiekoordinatoren har en betydning. En fagperson udtaler: ”*1. vi har det sags pres som vi nu har. 2. borgeren ville ikke kunne fortælle mig de samme ting og have den fortrolighed på sammen måde som familiekoordinatoren som ikke har myndighedsfunktion. Jeg er næsten sikker på, at det vil blive noget andet. Rollerne bliver ikke tydelige nok. Jeg tænker der er noget godt i, at skille de to roller ad.*” (case 4 s. 18).

Fagpersonen oplever, at der ikke er de samme muligheder for at skabe forandring for en person med myndighed i en familie, som hvis du kommer i en familie uden rollen med myndighed.

Inden EFEIs start arbejdede gruppens medlem, der er familiekoordinator i Middelfart, som rådgiver i handicapteamet. Når familierne beskriver, hvad de oplevede før og efter projektet, så har familiekoordinatoren forud i en periode på 4-6 år været rådgiver i nogle af de respektive familier, hvor hun nu fungerer som familiekoordinator. Familiekoordinator genkender fagpersonens udtalelse

¹² Lov om offentlighed i forvaltningen, Nr. 606 af 12. juni 2013, LF 144 12/13, Jf. lovbek. nr. 145 af 24. februar 2020

omkring rollernes betydning. Som beskrevet i citatet i problemfeltet, oplevede familiekoordinatoren, en væsentlig ændring med større tillid fra familierne fra første besøg uden myndighed. Konkret beskriver familiekoordinatoren, at inden en familie kommer med i EFEI, tager hun på et hjemmebesøg, og orienterer familien om projektet. På alle disse førstegangs besøg i familierne, oplevede hun, at hun blev betroet mange flere oplysninger end tidligere. Eksempelvis fortalte en familie, at mor havde stress og depression, og de i familien var meget pressede. De havde ikke turde fortælle det tidligere i frygt for at miste deres ret til tabt arbejdsfortjeneste.

Familiekoordinatoren oplevede generelt ikke, hun agerede anderledes, talte anderledes eller opførte sig anderledes. Det kan selvfølgelig ikke vides, om familiekoordinatorens egen for forståelse og bevidsthed om, hun kom i familien uden myndighed har haft en ubevidst indvirkning på hendes ageren, trods egen oplevelse af, at myndighedsrollen var den primære ændring på det første møde.

Vi er bevidste om, at ud fra tilgængelig empiri kan der ikke isoleret ses på årsags og virkningsforhold ift. spørgsmålet om betydningen af myndighed eller ej. Andre parametre kan spille ind i det samlede billede. Eksempelvis kan der være påvirkninger fra de øvrige elementer, der er iværksat i EFEI ud fra Modelbeskrivelsen (Bilag 1) af projektet fx øget tværprofessionelt samarbejde, at familiekoordinatoren har færre sager og dermed bedre tid mv.

Det skærper og fastholder vores opmærksomhed omkring fundet ift. betydningen af myndighedsrollen, at familiekoordinatoren jf. citatet i problemfeltet, oplevede øget tillid allerede på første besøg, inden nogen af de andre tiltag var iværksat. Det vurderes, der trods vores beskrevne forbehold er fund i empirien, som er væsentlige ift. forældrenes og fagpersonernes erfaringer omkring myndighedsrollen.

I forsøget på at finde viden og erfaringer med myndighedsrollens betydning sammenholdes i det følgende erfaringen med tillid i EFEI med resultater fra et projekt inden for børn og handicap i Århus kommune: *Tættere på Familien*, som de har arbejdet med fra 2016 – 2019 (Ilsvard & Høstrup, 2020).

7.2.3.1. Tættere på familien

En væsentlig antagelse bag *Tættere på Familien* var, at et godt samarbejde med rådgiverne ville have en positiv effekt på forældrenes trivsel, idet rådgiverne bedre kunne medvirke til, at familien fik den mest virksomme hjælp. Resultatet har vist, at Århus kommune er lykkedes med at øge kvaliteten i sagsbehandlingen og skabe et godt samarbejde mellem rådgivere og familier på

børnehandicapområdet, men at det ikke har haft en indvirkning med øget trivsel for forældrene (Ilsvard & Høstrup, 2020). Forældrenes perspektiv er undersøgt i forhold til, hvorfor en forbedret samarbejdsrelation til rådgiver ikke kom til udtryk i forældrenes generelle trivsel. Det konkluderes, at en samarbejdsrelation baseret på tillid og anerkendelse gør det nemmere for familierne at indgå i samarbejdet samt øger sandsynligheden for, at den rette hjælp iværksættes (Ilsvard & Høstrup, 2021). Samtidig konkluderes, at et godt samarbejde ikke kan stå alene, fordi samarbejdet med rådgiver blot er ét af mange elementer, som forældrene skal forholde sig til i det daglige med et barn med funktionsnedsættelse (Ilsvard & Høstrup, 2021). Det at have et barn med handicap i sig selv, kan have en negativ påvirkning på familiernes trivsel, så uanset at forældrene oplever øget tillid og en positiv samarbejdsrelation til fagpersonerne, så opvejer det ikke belastningen (Ilsvard & Høstrup, 2020).

7.2.3.2. EFEI og Tættere på familien sammenholdt ift. betydningen af myndighedsrollen

I rapporten (Ilsvard & Høstrup, 2020) gives anbefalinger til, hvad der kan være virksomt for familierne. En anbefaling er, at rådgiveren: ”i højere grad agerer 'rådgiver' end 'sagsbehandler'.” Baggrunden er, at forældrene i undersøgelsen oplever behov for at mindske følelsen af en *ulige magtrelation* i samarbejdet med rådgiveren. Fundet med en *ulige magtrelation* udfoldes ikke yderligere i undersøgelsen, og der skrives, at den eksisterende evaluering kun bidrager med sparsomme forklaringer på det samlede resultat. (Ilsvard & Høstrup, 2020, s. 4). Vi er optagede af betydningen af denne ulige magtrelation¹³ og identificerer forskelle ift. myndighedsrollen i de to projekter¹⁴:

- I EFEI skabes ikke jf. de interviewede forældre større tillid til rådgiveren, men til familiekoordinatoren uden myndighed. Der kan i Rambølls midtvejsmåling identificeres en positiv effekt i betydningen for familiens hverdag ved, at familierne deltager i projektet (Bilag 6).
- I flere interviews i undersøgelsen af *Tættere på familien* findes, at familierne oplever, at det lykkes rådgiveren i Tættere på familien, at skabe en større tillid trods myndighedsrollen, men at det ikke har positiv effekt på familiens trivsel.

¹³ Det ulige magtforhold og asymetri i relationen behandles yderligere i del analyse 3 under temaet samarbejde med kommunen.

¹⁴ Vi er bevidste om, at der er mange andre parametre end myndighedsrollen, der er forskellige i projekterne, og det kan ikke påvises at myndighedsrollens betydning er eneste faktor for resultaterne.

Myndighed er ikke eneste forklaring på, om der kan skabes tillid til rådgiveren ud fra resultaterne fra *Tættere på familien*, da det fremgår, det er muligt. Der er ingen entydig forklaring fra *Tættere på familien*, ift. hvad der gør, der ikke er en positiv effekt på trivsel i familierne.

Ved at sammenholde resultaterne fra EFEI og *Tættere på familien* identificeres, at det i EFEI tilsyneladende har en stor betydning for forældrene, at der er en fagperson tilknyttet uden myndighed. Det kan tolkes, som at det asymmetriske magtforhold kunne have en betydning, men mange andre faktorer kan spille ind. Det er to forskellige modeller, hvor der arbejdes forskelligt, og der er mange påvirkninger. Af vores begrænsede empiri kan vi ikke fastslå noget endelig og entydigt. Det skærper fortsat vores opmærksomhed ift. forskellene af myndighedsrollens betydning for familiernes hverdag. Hvad er det familierne og fagpersonerne i EFEI beskriver ift. betydningen af myndighed, og kan asymmetri i magtforholdet gøre en forskel, eller handler det mere om kompetencer og relationer hos fagpersonerne?

Blikket rettes i næste afsnit på kompetencer og relationer hos de fagprofessionelle som en forudsætning for kvalitet i inddragelsen med fokus på myndighedsrollens betydning.

7.2.4. Relationer og kompetencer

Kompetencerne og relationernes betydning analyseres i det følgende afsnit ud fra en forståelse af, at inddragelse kræver, at rådgiverne har tid og særlige kompetencer ift. at arbejde med inddragelse (Bengtsson & Olsen, 2021). Betydningen af den ekstra tid, som familiekoordinatoren har haft til det relationelle arbejde ift. rådgiverne og dermed til at skabe den relationelle kapacitet, er beskrevet i delanalyse 1 og uddybes ikke yderligere, trods tilstrækkelig tid er en meget betydningsfuld faktor.

I det følgende fokuseres på hvilke erfaringer, der er hos EFEIs parter, ift. hvad der er værdifuldt for, at der kan skabes inddragelse, relationer og et tillidsvækkende møderum, og hvilke kompetencer det fordrer, og hvad myndighedsrollen betyder i den forbindelse.

Af Rambølls midtvejsevaluering (Bilag 6 s. 48) fremgår, at de involverede fagpersoner fremhæver, at familiekoordinatoren har spillet en afgørende rolle og fremhæves som den fundamentale drivkraft ift. inddragelsen af forældrene lykkes i høj grad.

Familierne har positive erfaringer med samarbejdet til familiekoordinator, og en mor udtaler: ”*Så jeg føler, jeg er langt mindre på vagt end tidligere, fordi jeg har en til at hjælpe...*” (Case 3 s.19). Kontakten til familiekoordinatoren beskrives som en hjælp for familien, hvilket kan tolkes som, at

familien oplever en relation og et tilhørsforhold, hvor de respekteres som familie med egne værdier, hvilket skaber anerkendelse i den *solidariskesfære* (Honneth, 2009). Herudfra kan det være en barriere, at inddragelse af familierne kan blive personafhængig og sårbar, da det primært er familiekoordinatoren, der er ansvarlig for inddragelsen og relationen til familien, hvilket ligeledes nævnes i Rambølls midtvejsevaluering (bilag 6).

Som beskrevet i tidligere afsnit er der identificeret en betydning af myndighedsrollen, som forældrene oplever medvirker til de møder familiekoordinatoren anderledes end rådgiveren. Det er væsentligt at udforske nærmere, hvordan der kan arbejdes med, at familiekoordinatorens relationelle kapacitetsopbygning til familierne kan medvirke til at skabe tillid hos forældrene, der kan give muligheder for skabelse af yderligere relationelkapacitet til de øvrige fagpersoner.

I midtvejsevalueringen beskrives videre nogle af de kompetencer, der vurderes væsentlige, at en familiekoordinator besidder. Af et citat fra en faglig leder i et kerneteam udtales: *”Det betyder så meget, at det er én med engagement, indsigt og viden, der står ved whiteboardet og gør det visuelt for os og forældrene. Hun formår at pakke tingene ud og give plads til at forældrene kan dvæle. Den her forsigtighed og tålmodighed for forældre er så afgørende”* (Rambølls midtvejsevaluering s. 48).

Af empirien fremgår, at stabile relationer er betydningsfulde for forældrene. En familie udtaler: *”I den tid vi har været en del af projektet, har vi haft tre rådgivere. Allerede der, er det ikke et godt udgangspunkt vel!”* (Case 2 s.10). Familien udtrykker, at hyppige rådgiverskifte er belastende, og de giver udtryk for, at de er afhængige af rådgivernes kendskab til og forståelse for deres familier. Her identificeres en styrke ved modellen med en familiekoordinator uden myndighed, idet der både er tilknyttet en familiekoordinator og en rådgiver. På den måde kan familiekoordinatoren være den gennemgående relation, der medvirker til at viden kan overføres til ny rådgiver. Samtidig kan det, at hun mødes anderledes af familierne, idet hun kommer uden myndighed, måske medvirke til at skabe bro mellem rådgiver og familie. En familie italesætter det på denne måde: *”Derfor har det bare været rigtig betydningsfuldt, at familiekoordinatoren har været gennemgående og kender vores historie og kan hjælpe de nye ind i det hele uden, at vi skal inddrages hver gang.”* (Case 1 s. 8).

Videre beskriver en af familierne, hvordan de ser betydningen af relationen og familiekoordinatorens rolle: *”Jeg synes også, der er en anden form for- ej jeg vil ikke kalde det*

omsorg, det er det forkerte begreb, men jeg ved ikke hvordan jeg ellers skal sige det. Ej jo! Jeg tænker, at der en, der deler lidt vores hverdag mere end vores myndighedsrådgiver, og på en værdig måde - er faktisk også væsentlig for mig". (Case 3 s. 20).

Citatet betragtes som essentielt og meget sigende i at relationen med oplevelsen af tilstedeværelsen og indblikket i familiernes hverdagsliv er afgørende for, at familierne oplever sig forstået og hjulpet, hvilket beskrives i forskningen (Ferguson et al., 2020). Harry Ferguson (2020) m.fl., identificer, hvad familierne oplever, de har behov for og beskriver, hvordan udvikling af omsorgsfulde relationer har fire grundelementer:

- At være tilgængelig og pålidelig – at der er tillid.
- At fordybe sig i familiernes hverdagsliv samt hjælpe dem med at udvikle *life-skills*.
- Fysisk og følelsesmæssig nærhed.
- Bevidsthed om magtrelationer og den strukturelle ulighed – at bruge *good authority*.

Denne viden stemmer overens med empirien i afhandlingen omkring forældrenes erfaringer i EFEL, hvor det videre fremkommer, at familierne ikke tidligere på samme måde, har oplevet at blive mødt på den måde, hvor der opleves omsorg. Ferguson et al (2020) beskriver at udfordringen er, at familierne netop ofte oplever ikke at blive mødt ud fra grundelementerne. Som forældrene i citatet beskriver, bliver *omsorg* i socialt arbejde essentielt.

Vi er fortsat optagede af betydningen af myndighedsrollen og mulighederne for med myndighedsrollen at vise *omsorg* under den stramme juridiske og økonomiske styring, der er på børnehandicapområdet i kommunerne. *Omsorg* i socialt myndighedsarbejde forsker Maria Appel Nissen og Mie Engen m.fl. i et forskningsprojekt¹⁵. Formålet er at udvikle empirisk og teoretisk viden om former og muligheder for omsorg i socialt arbejde i Danmark under de nuværende forhold med bl.a. et markant fokus på omkostningseffektivitet, da der netop mangler forskning på område. I en forskningsartikel (Appel Nissen & Engen, 2021): *Power and Care in Statutory Social Work with Vulnerable Families* skriver de om omsorg og magt i socialt myndighedsarbejde.

¹⁵ Henvisning til forskningsprojektet: <https://www.soc.aau.dk/forskning/projekter/projekt/does-social-work-care-.cid484330>

Fokus på de udfordringer, der kan være ift. forældrenes oplevelse af asymmetri, magt og et konfliktfyldt samarbejde med kommunen, beskrives i analysens del 3 ud fra kerneelementet fælles systematisk tilgang. Fokus er på problemformuleringens spørgsmål om hvilken betydning familiekoordinatorens rolle uden myndighed har for projektets parter.

7.3. Kerneelement fælles systematisk tilgang - 3.del analyse

Til understøttelse af besvarelse af problemformuleringens spørgsmål om betydningen af myndighedens organisering, finder vi det relevant at afdække det tredje centrale kerneelement i EFEI, som er fælles systematisk tilgang. De empiriske udvalgte undertemaer til kerneelementet er *organisering og samarbejde med kommunen*. Myndighedsrollens betydning undersøges, ift. hvordan familierne og fagpersonerne har erfaring med organiseringen og samarbejdet med kommunen sker, når der er tilknyttet en fagperson uden myndighed. I analysens sidste del diskuteres og analyseres ift. asymmetriske magtforhold og myndighedsrollens betydning ud fra fundene i delanalyse 2. Først beskrives kort de kvantitative data fra forældresurveyen fra EFEI i (Bilag 7) fra Rambøll udarbejdet i forbindelse med midtvejsmålingen.

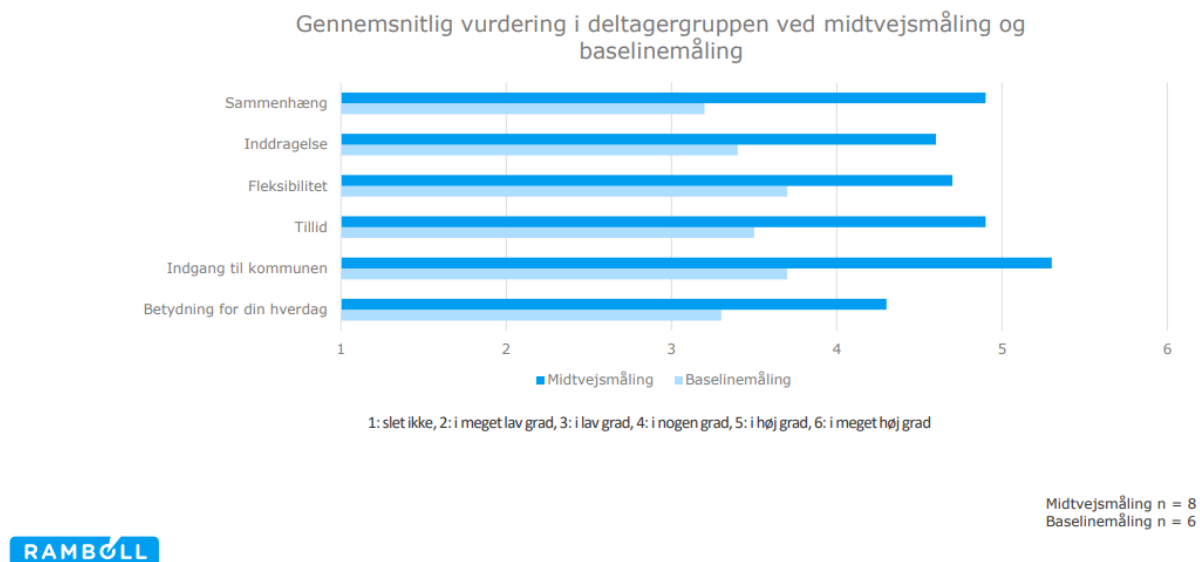
7.3.1. Kvantitative målinger fra Rambøll – EFEI i Middelfart kommune

I forældresurveyen fra Rambøll (Bilag 7) er der stillet spørgsmål ift. temaerne: *Sammenhæng, Inddragelse, Fleksibilitet, Tillid, Indgang til kommunen og Betydning for din hverdag*.

Midtvejsevalueringen (Bilag 6) viser en signifikant positiv udvikling i forældrenes vurdering på alle seks temaer, hvis resultaterne fra hhv. midtvejs- og baselinemåling sammenholdes. Middelfart kommune ligger på langt de fleste parametre over landsgennemsnittet i målingerne. Af nedenstående illustration fremgår, at forældrene scorer kvaliteten i sagsbehandlingen højere ved midtvejsmålingen sammenlignet med baselinemålingen på alle temaer.

SAMLET STATUS

I diagrammet nedenfor ses forældrenes gennemsnitlige score af følgende temaer: Sammenhæng, inddragelse, fleksibilitet, tillid, indgang til kommunen og betydning for din hverdag. De **lyseblå søjler** angiver resultaterne fra baselinemålingen, mens **de mørkeblå søjler** er fra midtvejsmålingen. På de følgende sider kan I se besvarelserne på de konkrete spørgsmålsformuleringer for de enkelte temaer.

Figur nr. 9: Udklip fra forældresurvey december 2020

I det følgende analyseres på organiserings betydning for problemformulerings spørgsmål om betydning af myndighedsrollens organisering.

7.3.2. Organisering

Bag Middelfart kommunes ønske om kvalificering af indsatsen er viden om, at et konfliktfyldt samarbejde i komplekse børnesager er en velkendt problematik, som observeres i både dansk og international litteratur. Samarbejdet med kommunen i børnehandicapsager er ofte præget af gensidig mistillid (Høgh og Schmidt, 2015 & Moesby-Jensen, 2019).

Et velfungerende samarbejde har værdi i sig selv for både familierne og kommunerne (Ankestyrelsen, 2020). Modsat kan samarbejdsudfordringer skabe barrierer for, at familierne får den bedst mulige rådgivning og hjælp (Rasmussen et al., 2019, Luckow et al., 2021). Vi har fokus på hvilken betydningen familiekoordinatorens rolle uden myndighed kan have i relation til de samarbejdsudfordringer og magtkampe, der er beskrevet i afhandlingens interviews.

Familierne fortæller i de 3 interviewes, at det har betydning af positiv karakter, at det tværprofessionelle samarbejde er styrket i EFEI. En fagperson genkender det og udtaler: ”

Familiekoordinatoren laver nogle gode udredningsmøder. Alle får lov til at komme med sit perspektiv, og det gør at det puslespil får flere brikker end før projektet. Der fik vi måske kun 3 brikker, nu får vi vel 7-10 og så bliver det hele mere nuanceret... familiekoordinator har rollen i at kalde på den rette fagkompetencen til den rette tid” (Case 4 s.10).

Betydningen af styrket tværprofessionelt samarbejde, oplever forældrene, har en betydning på flere måder. En far fortæller:” *Vi har ikke haft behov for, at indsende klager, mens vi har været en del af dette projekt. Jeg tror, det er fordi, der er det tætte tværprofessionelle samarbejde* (Case 1 s. 22). I empirien genfindes i alle 3 interviews, at forældrene i projektperioden ikke har klaget over afgørelser. Familierne har erfaret, at det øgede samarbejde skaber bedre grundlag for alle oplysninger frembringes, så der kan træffes afgørelser forældrene ikke klager over. Det genkendes af en af fagpersonerne, som beskriver, at hun oplever færre klager efter samarbejdet med familiekoordinatoren uden myndighed er startet. Hun siger: ”*Derved går de ikke i de her magtkampe.... På et halvt år er 2 højkonflikt sager blevet nedtrappet fuldstændig, det siger jo ret meget. Da det jo har stået på i flere år. Så det er noget af det, jeg syntes projektet kan... Så på den måde giver det god mening, at det er uden om myndighedsrollen.*” (Case 4 s.20).

Rådgiveren har erfaret, at hun med et tæt samarbejde med familiekoordinatoren uden myndighed kan skabe samarbejde med familierne, som hun ikke selv mener, hun kan opnå, hvis hun kommer som rådgiver alene. Hun tilskriver, at det er familiekoordinatorens rolle uden myndighed, der har betydning for, der kan skabes et anderledes samarbejde med forældrene og hurtigere fremskaffes relevante oplysninger, så der kommer færre klager og fra start kan træffes mere korrekte afgørelser. Oplysningerne frembringes ved brug af den fælles udredningsmetodik.

I Middelfart Kommune anvendes ICS (Socialstyrelsen, 2018) som den fælles udredningsmetodik i udredningsmøderne konkret ved brug af ICS magneter på tavlen. ICS er det bærende princip i den fælles systematiske tilgang. ICS og afholdelse af udredningsmøder giver kerneteamet et fælles sprog og en fælles forståelse for familierne fra start. Det fremstår som centralt for det videre arbejde og systematikken deri, samt styrker det tværprofessionelle samarbejde (Bilag 6). Arbejdsgangene og anvendelse af ICS er i Middelfart italesat over for forældre og fagpersoner, og de er nedskrevet i en fælles systematik (Bilag 5).

En fagperson udtaler: ”*Det har været meget trygt for forældrene, at kende til de her arbejdsgange og for os som personale*” (Case 4 s. 9). Der lægges vægt på, at fagpersonen værdsætter samme

værdier i samarbejdet som forældrene. Ud fra Honneths teori om anerkendelse i den *solidariskesfære* medvirker det til styrkelse af selvværdfølelsen (Høilund & Juul, 2015). Alle parter i projektet opnår anerkendelse gennem det fælles værdisæt samt idealer, hvorigennem parterne opnår værdsættelse for deres individuelle deltagelse på møderne.

Forældrene oplever generelt, at deltagelse i projektet har været positivt (Jf. forældresurvey, bilag 7 og afhandlingens empiri). Ifølge familiekoordinatoren var både fagpersoner og forældre i starten bekymrede for, at der var mange møder i modellen (bilag 1). Det har I Middelfart kommunes afprøvning af modellen været et væsentligt fokuspunkt, at slå de møder sammen, hvor det var muligt. En familie fortæller, det er lykket: *”Vi har mindre kontakt til kommunen, end vi havde før projektet. Hvilket jo er helt utroligt. Det giver os jo overskud til, at kan slappe af og være en familie og forældre til et alvorligt sygt barn”* (Case 1 s. 27). Det har ikke været et elementært grundvilkår, at familierne har erfaringer med at kunne slappe af og bruge kræfter på deres syge barn. Vi vurderer, at familien erfarer, at den systematiske tilgang har fungeret hensigtsmæssigt.

I empirien udtrykker fagpersoner og forældre, det har en betydning at familiekoordinatoren varetager rollen som mødeleder. Fagpersonerne oplever, at møderne er anderledes end før projektet. En fagperson udtaler: *”Ift. projektet er min oplevelse, at fordi familiekoordinatoren er for bordenden som specialist, er det nemmere at få noget igennem”* (Case 4 s.14). Fagpersonens erfaring med, at familiekoordinatoren sidder for bordenden bevidner ud fra Bourdieus begreb om *kapitaler*, at fagpersonen legitimerer familiekoordinatoren *kapitaler* som værende dominerende og anerkender disse som *position i feltet* (Bourdieu, 1996). Ved at familiekoordinatoren er givet en legitim magt, både af forældrene og fagpersonerne, kan det tolkes, at det kan have en betydning, at familiekoordinatoren er mødeleder uden myndighed. Modsat kan det også være familiekoordinatorens kompetencer og erfaringer, der har en betydning eller en tredje ukendt faktor.

Når familierne føler sig set, hørt og forstået erfarer øvrige fagpersoner, at det bevirker at de fagprofessionelle i højere grad får mere tid til kerneopgaven i deres arbejdsfunktion som fx psykolog, ergoterapeut, idet de ikke på samme måde som tidligere, involveres i forældrenes øvrige problematikker. Har forældrene brug for hjælp til noget, kan de kontakte familiekoordinatoren og fagpersonerne kan henvise til hende, i stedet for fagpersonerne bliver involveret i opgaver, der ligger langt fra deres kerneopgave. Rådgiverene oplyser samstemmende, at arbejdspresset bliver mindre i de sager, hvor der er færre konflikter og færre klagesager efter de er kommet med i EFEI. Det leder os videre til at se på samarbejdet med kommunen og det asymmetriske magtforhold.

7.3.3. Samarbejde med kommunen / asymmetrisk magtforhold

I det følgende analyseres ift. det asymmetriske magtforhold, der kan finde sted i samarbejdet mellem forældre og fagprofessionelle med fokus på, hvad myndighedsrollen betyder i samarbejdet. Gennem projektperioden og tidligere som rådgiver har familiekoordinatoren erfaret, at både rådgivere, forældre og samarbejdspartnere ofte er pressede i samarbejdet i børnehandicapsagerne, hvilket er en velkendt problematik inden for området (Rasmussen et al., 2019).

Forældrene beskriver i interviews, at de oplever en ændring i samarbejdet med de forskellige fagpersoner efter de har fået en familiekoordinator uden myndighed. En forældre fortæller: ”*Førhen var oplevelsen, at det var noget der bare foregik hen over hovedet på os. Vi har aldrig været samlet rigtig mange (red. fagpersoner), så har det været sporadiske instanser, der har været samlet lidt hist og pist- så fik vi lidt oplysninger her og der*” (Case 2 s.5).

Det kan tolkes, at fagpersonerne har været den *dominerende klasse i feltet*, hvor uligheden findes i at forældrene indtræder i en arena med ulige muligheder for at kende til organisationens spilleregler. Resultatet bliver en *reproduktion* af social ulighed (Wilken, 2019). Forældrene har tidligere accepteret, at de kun har fået ringe eller sporadisk information, og denne ulighed beskriver Bourdieu, som *konstrueret*, men *forklædt som naturlig* (Wilken, 2019). Det kan tolkes som at forældrene ikke tidligere har oplevet samarbejdet til kommunen som ligeværdigt.

Af empirien fremgår i alle interviews, at forældrene har erfaringer med, at der er sket en ændring i samarbejdet fra før EFEIs start. Der kan være mange faktorer, der påvirker oplevelsen. Vi kan ikke alene tilskrive betydningen, at der er tilknyttet en fagperson uden myndighed, men om det modsat kan have en betydning vides ikke.

Det fremgår, at forældrenes tidligere erfaringer påvirker deres oplevelser i mødet med kommunen og en forældre udtaler: ”*Så nu bliver jeg skeptisk, når nogen siger noget, hvad skal det betyde, og hvad vil de nu tage væk. Vi oplevede at kommunen brugte en magt, som vi ikke kunne gøre noget ved*” (Case 2 s.30). Forælderen udtrykker en skærpet opmærksomhed på kommunikationen, der foregår. Manglende eller mangelfuld kommunikation kan tolkes som en faktor for den asymmetriske magt i samarbejdet. Sprog kan være et middel og et våben til at *vinde* noget. Uligheden kan ses i, at forældrene ikke forstår hvilken betydning, det sagte får af konsekvens og uden sproglig kapital til at forsvare sig med (Wilken, 2019). Modsat kan det ses som en konsekvens

af tidligere krænkelseserfaringer. Det kan tolkes ud fra tidligere dele af analysen, at ændringerne forældrene oplever, kan have en sammenhæng med erfaringen med myndighedens betydning, men andre faktorer kan også gøre sig gældende.

7.3.3.1. Samarbejdsudfordringer

Det vides fra forskning, at den bureaukratiske organisering og det skærpede økonomiske fokus i kommunerne præger praksis i arbejdet med familierne generelt i det sociale myndighedsarbejde og i særdeleshed på børnehandicapområdet (Appel Nissen & Engen, 2021). Moesby- Jensen (2019) beskriver, at vilkårene for rådgivernes arbejde kan bevirke samarbejdet med forældrene bliver udfordrende og konfliktfyldt, og det for forældrene kan opleves som en kamp. Konsekvensen er ofte ifølge Moesby-Jensen, at borgerkontakten ender med, at familien nægtes den støtte og hjælp de har behov for.

Vi er optagede af, hvordan vi kan få yderligere viden på området til at finde virksomme måder til at imødegå oplevelsen *kamp* mellem system og forældre. Vi er nysgerrige på, om yderligere afklaring af myndighedsrollens betydning kan medvirke til at finde svar.

I case 2 beretter moderen omkring oplevelsen af kampe med kommunen, som virker meget opslidende for familien. De oplever fra deres perspektiv en lang sagsbehandlingstid, mistillid til om deres behov er reelle og gentagne gange, at skulle give mange detaljerede begrundelser for ansøgninger og behov. De udtrykker, at de ikke forstår, det kan tage måneder og op til år at behandle ansøgninger i kommunen. Familien oplever, at skulle kæmpe for den mindste ting, og det virker som en kæmpe belastning. Moderen udtaler: ”... *Én ting er at have et handicappet barn, og det bliver næsten det mindste i alt det her, når man skal jonglere med en kommune...*”(Case 2 s.8).

Det kan udlægges på den måde, at familien med ordet ”*jonglere*” associerer mødet med kommunen som et cirkus. Ud fra Honneths begreber kan det tolkes, som de krænkes i den *retsligessfære*, hvor de oplever ikke, at blive taget seriøst i deres livssituation. Forældrene får måske fornemmelsen af, at blive *jaget rundt* i manegen, hvor de oplever, at blive krænket på deres integritet, og det kan medføre deres selvrespekt forringes (Honneth, 2009). De kæmper for at få deres problemdefinition og oplevelser anerkendt (Ibid.). Ofte har forældrene ikke mulighed for at vælge samarbejdet fra eller søge støtten i andet regi på trods af samarbejdet belaster dem, og de oplever det som en ulige kamp.

Bourdieu betragter det sociale arbejde som indlejret i den juridiske magt rådgiveren har ift. familien, og det udtrykker statens symbolske magt (Bourdieu, 1996). En væsentlig pointe ser vi i, at asymmetrien i samarbejdet ligger i den ulige fordeling af muligheden for at sige nej (Appel Nissen & Engen, 2021).

Af analysen kan det konstateres, at samarbejdsudfordringer kan være en belastning for både forældre og rådgivere. Aspektet med asymmetri og betydningen af myndighedsrollen har en betydning for forældrene. En forældre siger: ”... *Alt det her kommune noget, har altid givet os ondt i maven- hvad finder de nu på? Vi har en historik, der har været ganske forfærdelig på det område...*” (Case 2 s. 5). Udsagnet kan illustrere, at forældrene er nødsaget til at samarbejde med kommunen på trods af tidligere krænkelsererfaringer. Endvidere kan det med Bourdieus begreber tolkes, at forældrene ikke oplever, at have *kapitalerne* til at sætte sig igennem i det *dominerende felt* (Bourdieu, 1996).

En anden forældre udtaler: ”... *det bliver mere denne her kamplads end det bliver et samarbejde om, hvordan vi bedst muligt får hjulpet de her børn*” (Case 3 s.13). Begge udsagn peger på, at samarbejdet med kommunen bliver en belastning for forældrene i forsøget på, at få anerkendt familiernes behov for hjælp og støtte i en bureaukratisk organisation.

Erfaringerne understøttes i udsagn fra fagperson: ” *Projektet har bidraget med fra mit perspektiv, at jeg ser familier forandre sig fra at være nogle der går ind i en magtkamp mod kommunen, til at de nu bliver meget mere samarbejdende*” (Case 4 s.19). Her belyses den positive effekt EFEI har haft for samarbejdet samt de ændringer, der er identificeret efter familierne har fået tilknyttet en familiekoordinator uden myndighed.

7.3.3.2. Ændringer i samarbejdet fra før EFEI – med fokus på myndighedsrollens betydning

Af Empirien fremgår, at både forældre og fagpersoner går ind i samarbejdet med en anderledes positiv indstilling nu ift. før EFEIs start. Betydningen af forældrenes ændrede indstillingen til et positivt samarbejde genfindes i resultaterne fra *Tættere på familien* (Ilsvard & Høstrup, 2020). Fagpersonerne anerkender, at familier tidligere har oplevet samarbejdet som en kamp.

Kampen er erstattet med et behovssystem, der anerkender, at fagpersoner og forældre har brug for hinanden i et samarbejdende forum. Det skaber udviklingsrelationer med henblik på, at den enkelte

får følelsen af at der er brug for *mig*, hvilket med Honneth leder til selvrealisering i den *solidariskesfære* (Honneth, 2009).

Hvad der før kunne opleves, som en magtkamp, på møderne har for fagpersonerne været en synlig kamp, som Bourdieu betegner med *magtens felt* (Bourdieu, 1996). En fagperson udtaler: ”... *jeg synes, at samarbejdet med forældrene er blevet helt vildt godt*” (Case 4 s.5). Af afhandlingens empiri fremgår, at familierne og fagpersonerne oplever samarbejdet mindre belastende ved, at der er en familiekoordinator uden myndighed tilknyttet samarbejdet. Myndighed i det sociale arbejde er en grundlæggende præmis, idet at arbejdet spænder imellem at hjælpe eller kontrollere borgere. Magt bliver en grundpræmis i relationen mellem rådgiver og forældre (Järvinen et. al. (Red), 2002)

I forskningsartiklen af Appel Nissen og Engen (2021) argumenteres for behovet for forbindelsen mellem omsorg og magten i det sociale arbejde – og dermed de to forskellige dele af socialrådgiverens roller. De beskriver behov for at anerkende tilstedeværelsen af magt og asymmetri, så det undgås, der skabes en normativ ramme, hvor dyder for det sociale arbejde skabes uden at forholde sig til statens magt og styring.

Nissen og Engen (2021) konkluderer, at omhyggelig lytning er nødvendig for at opbygge den slags magt, som muliggør tillid. Det skal være baseret på undring og nysgerrighed samt mod til at miste kontrol. En ulige fordeling af magt er modsat med til at definere omsorg og dermed risikoen for *symbolsk vold*.

Pointen er, at der er behov for at magtforholdet synliggøres, så der kan udvikles en forståelse for forbindelsen mellem magt og omsorg i socialt arbejde. I artiklen fremgår, at et asymmetrisk magtforhold ikke forsvinder trods, der skabes tillid mellem borger og fagperson. Samtidig tydeliggør de, at der mangler yderligere forskning inden for feltet.

Gennem afhandlingens analyse er der fund, der peger i retning af betydningen af myndighedsrollens organisering og i særdeleshed det asymmetriske magtforhold.

Ud fra ovenstående analyse kan det tolkes, som at noget af asymmetrien i EFEI er mindsket i relationen mellem familiekoordinatoren og forældre, ved at familiekoordinatoren ikke har myndighed. Det kan antages, at medvirke til, at der skabes mere plads til omsorg. Forældrene erfarer en større grad af anerkendelse i mødet med familiekoordinatoren og opnår derved større tillid.

Afslutningen af analysen leder os videre til afhandlingens konklusion.

8. Konklusion

Det konkluderes, at det for projektets parter i ”En familie – en indgang” i Middelfart kommune har en positiv betydning, at der er en familiekoordinator uden myndighed.

I det følgende konkluderes ift. forældrenes og derefter fagpersonernes erfaringer med betydningen af myndighedsrollens organisering. Konklusionerne fra de obligatoriske opgaver i retsgrundlaget inddrages, og tilslut gives en samlet konklusion for de fund, der er gjort gennem afhandlingen herunder betydningen af magt og asymmetri i relationerne.

8.1. Konklusion af betydning af myndighedsrollen for forældrene

Af afhandlingens samlede empiri kan det konkluderes, at særligt forældrene har erfaringer med, at en familiekoordinator uden myndighed gør en positiv forskel for dem. Forældrene udtrykker, de har erfaret en større grad af tillid i samarbejdet med kommunen. Det genfindes i empirien, at der i højere grad er tillid til familiekoordinatoren end til rådgiveren. Forældrene tillægger en væsentlig del af årsagen til øget tillid, at familiekoordinatoren ikke har myndighedsrollen. Forældrene begrundet det med, at de antager, at familiekoordinatoren er mere friset af juridiske og økonomiske incitament i råd og vejledningen, end rådgiveren er.

I jura opgave 2 er der fokus på råd og vejledning, hvor Middelfart kommunes udmøntning af familievejlederordningen jf. SEL §11.8. behandles. Familievejlederordningen har fokus på fra start, når et barn får konstateret en væsentlig nedsat funktionsevne, at give forældre uvildig råd og vejledning. Det konkluderes i juraopgaven, at det ikke kan udelukkes ud fra retsgrundlaget, at det kan være en rådgiver, der varetager Familievejledningen. Det vurderes dog ikke, at være efter hensigten med lovgivningen, da det fremgår, at familievejlederens rolle ift. familien skal være rent vejledende. Det vil være uden for formålet med familievejlederordningen, hvis familievejlederen vurderer spørgsmålet om familiens konkrete hjælpebehov, som det er tilfældet i Middelfart kommune. Erfaringer med manglende uvildig rådgivning hos forældrene kan medvirke til et vanskeligere samarbejde i sagerne.

Af empirien og analysen kan konkluderes, at forældrene har erfaringer med, at de tør være mere ærlige over for familiekoordinatoren uden myndighed, da de ikke frygter, at det de fortæller, får

konsekvenser, som de ikke kan gennemskue. Betydningen for familierne kan konkluderes at være, at de bruger mindre energi på at samarbejde med familiekoordinatoren uden myndighed ift. samarbejdet med en rådgiver. Familierne fortæller, det kan mindske stressniveauet i familien og dermed have en betydning for deres hverdagsliv.

Det konkluderes essentielt, at familiekoordinatoren har indblik i familiernes livssituation for, at familierne oplever sig forstået og hjulpet. Det konkluderes, at forældrenes oplevelse af kamp med kommunen mindskes. Familierne udtrykker, at de får mere overskud til selv til at håndtere udfordringer omkring deres barn med funktionsnedsættelse i hverdagen, når de ikke bruger så meget energi på samarbejdet med kommunen. En mor udtaler, det skaber overskud til at være mere *mor*, efter familien er blevet en del af EFEI.

Det konkluderes, at en samarbejdsrelation baseret på tillid og anerkendelse, gør det nemmere for familierne at indgå i samarbejdet til kommunen og øger sandsynligheden for, at de modtager den rette hjælp. Det afspejles i, at de deltagende forældre ikke har klaget over afgørelser efter deres deltagelse i EFEI. Som beskrevet i juraopgave 1 er udfordringen på børnehandicapområdet, at trods eksisterende grundlæggende retssikkerhedsgarantier, oplever mange forældre, at retssikkerheden i stor grad tilsidesættes jf. omgørelsesprocenten fra Ankestyrelsen¹⁶. I Jura opgave 1 konkluderes, at en del forældre på børnehandicapområdet oplever, at de ikke er sikrede rettigheder, hvis kommunerne træffer forkerte og retsstridige afgørelser. Det konkluderes, at EFEI generelt har haft en positiv betydning ift. forældrenes erfaringer med deres tilfredshed ift. at føle sig sikre på, de får den rigtige vejledning og de mest korrekte afgørelser. Alle tre forældrepar giver udtryk for, at de ligeledes oplever mere sammenhæng og koordinering i indsatsen, der har en betydning for deres hverdag.

Det konkluderes, at det er motiverende for samarbejdet, at forældrene bliver inddraget i sagsbehandlingen. En individuelle tilgang er væsentligt for at inddragelsen opleves positiv. Af juraopgave 3 fremgår, at det endvidere er væsentligt, at der foretages en individuel vurdering ift. inddragelse af barnets perspektiv i sagsbehandlingen. Det konkluderes i opgaven, at der i lovgivningen ikke er formelle krav om børnesamtaler med børn med funktionsnedsættelse forud for afgørelser på børnehandicapområdet. Betydningen af inddragelse og viden fra barnet med funktionsnedsættelse vægtes lavt i lovgivningen. Familiekoordinatorens afstemning med familierne

¹⁶ <https://ast.dk/tal-og-undersogelser/tal-fra-ankestyrelsen/statistik/begreber-fra-statistikken>

af deres ønsker, og hvordan de ser barnets perspektiv inddraget giver mulighed for, at sætte familiernes synspunkter igennem på en anden måde i det tværprofessionelle samarbejde end tidligere. Når familierne fortæller mere oprigtigt og åbent til familiekoordinatoren uden myndighed, gives bedre forudsætninger for at den rette viden bringes ind i det tværprofessionelle samarbejde. Mulighederne for at højne kvaliteten i indsatsen styrkes derved.

Af afhandlingens samlede empiri kan vi ikke tilskrive den fraværende myndighedsrolle hos familiekoordinatoren som eneste årsag til forældrenes positive erfaringer med EFEI. Mange faktorer kan indvirke, da øget tværprofessionelt samarbejde i kerne teams, koordinering og den systematiske tilgang i EFEI, vurderes at have en betydning. Det kan antages, at familiekoordinatoren uden myndighed har en anden adgang til familiernes fortrolighed. Det medvirker til, at der mere effektivt og hurtigere fremkommer oplysninger fx på udredningsmøderne primært fordi, forældrene agerer anderledes i mødet med familiekoordinatoren uden myndighed. Det kan antages, at medvirke til at styrke indsatsen i det tværprofessionelle samarbejde i kombination med de øvrige kerneelementer.

I det følgende konkluderes på fagpersonernes erfaringer med myndighedsrollens betydning.

8.2. Konklusion af betydningen af myndighedsrollen for fagpersonerne

Det konkluderes, at fagpersonerne i fokusgruppeinterviewet finder, at familiekoordinatorens rolle uden myndighed har været af afgørende betydning for den helhedsorienterede indsats, hvor der skabes mulighed for tidligere og tydeligere indsats. Det konkluderes, at fagpersonerne værdsætter samme værdier i samarbejdet som forældrene, når de beskriver betydningen af organiseringen af familiekoordinatorens myndighedsrolle. Det fremskrives gennem analysen, at det har betydning for fagpersonerne, at der er en tydelig systematisk tilgang og organisering i EFEI. Det konkluderes, at det har en betydning, at det er familiekoordinatoren uden myndighed, der er tovholder, har ansvar for og tid til koordineringen.

Det kan ses som en barriere, at inddragelse af familierne kan blive personafhængig og sårbar, da det primært er familiekoordinatoren uden myndighed, der er ansvarlig for inddragelsen og relationen til familien. Det konkluderes, at et godt samarbejde med familiekoordinatoren ikke kan stå alene. Samarbejdet til andre fagprofessionelle er en nødvendighed grundet kompleksiteten af børnenes funktionsnedsættelse og behovet for tværprofessionelt samarbejde. Det findes væsentligt at udforske nærmere, hvordan familiekoordinatorens relationelle kapacitetsopbygning til familierne,

kan overføres yderligere til kerneteamet og i særdeleshed til, at der opbygges bedre relationer til rådgiverne.

Det konkluderes videre, at nogle fagpersoner oplever, at projektet kan spare tid, da flere møder kan slås sammen og samarbejdet med familierne bliver bedre. De fagprofessionelle erfarer, at de i højere grad får mere tid og rum til kerneopgaverne, når familierne føler sig set, hørt og forstået.

Gennem afhandlingens analyse er der fund, der peger på betydningen af myndighedsrollen i forhold til det asymmetriske magtforhold, der kan opleves i samarbejdet.

8.3. Asymmetri og magtforhold

Et fund i analysen er, at projektets parter oplever samarbejdet mindre belastende ved, at der er en familiekoordinator uden myndighed tilknyttet. Det konkluderes, at være af væsentlig karakter at tilstedeværelsen af magt og asymmetri anerkendes i samarbejdet mellem forældre og rådgiver. Magtforholdet kan med fordel synliggøres, så der kan udvikles en forståelse for forbindelsen mellem magt og omsorg i det sociale arbejde.

Det konkluderes, at myndighed alene ikke er forklaring på, om der kan skabes tillid eller ej til rådgiveren. I projekt *Tættere på familien* i Århus findes, at familierne oplever, at det lykkes rådgiverne, at skabe en større tillid trods myndighedsrollen, men at det ikke har positiv effekt på familiernes trivsel. Ved at sammenholde resultaterne fra EFEI og *Tættere på familien* konkluderes, at det i EFEI tilsyneladende har en stor betydning for forældrene, at der er en fagperson tilknyttet uden myndighed.

Det fremskrives gennem analysen, at et asymmetrisk magtforhold ikke forsvinder trods, der skabes tillid mellem rådgiver og forældre, og det vurderes som et væsentligt fund. Det konkluderes at asymmetrien i magtforholdet i EFEI er mindsket i relationen mellem familiekoordinatoren og forældrene, ved at familiekoordinatoren ikke har myndighed. Det kan antages, at medvirke til, at der skabes mere plads til den relationelle kapacitetsopbygning og forældrenes oplevelse af omsorg. I de tre familier, der er interviewet, konkluderes det ud fra forældrenes perspektiv, at der opstår andre muligheder for at skabe positive forskelle for familierne, når familiekoordinatoren ikke har myndighedsfunktion. Det kan antages, at mulighederne skabes, fordi forældrene møder familiekoordinatoren anderledes end de møder rådgiveren – alene pga. myndighedsrollen.

Det fremskrives i analysen, at det asymmetriske magtforhold kunne have en betydning, men der kan være mange andre faktorer, der spiller ind.

8.4. Samlet konklusion

Ud fra afhandlingens begrænsede empiri og problemformulering, kan vi ikke konkludere noget endelig og entydigt. Det kan ikke afgøres, at det alene er myndighedsrollens organisering, der har en positiv effekt for projektets parter. Det konkluderes, at afhandlingen giver grundlag for dannelser af hypoteser og antagelser, som der bør forskes nærmere i ud fra betydningen af myndighedsrollens organisering særligt ift. samarbejdet med familier til børn med funktionsnedsættelse.

Betydningen af en familiekoordinator uden myndighed fremskrives gennem analysen ved anvendelse af den teoretiske viden fra Bourdieu og Honneth. Det konkluderes, at når familierne oplever anerkendelse og færre krænkelser erfaringer, generer det mere overskud i familierne, der medvirker til bedre trivsel i hverdagen og et bedre samarbejde med kommunen.

Vi er opmærksomme på, at afhandlingen kunne have haft andre perspektiver, der ville have set anderledes ud, hvis der var anlagt andre teoretiske og videnskabsteoretiske vinkler.

Konklusionen leder os videre til afhandlingens perspektivering.

9. Perspektivering

Afhandlingens empiri har vist meget andet om EFEI, som vi ikke har anvendt, da det faldt uden for besvarelsen af problemformuleringens fokus på myndighedsrollens organisering.

I empirien identificerer vi flere positive forskelle, hvis der sammenlignes med erfaringerne fra projektets parter fra før og efter EFEIs start i Middelfart kommune. Der fremkommer i empirien muligheder for yderligere, at udvikle på indsatsen omkring EFEI i Middelfart til fordel for forældre, fagpersoner og kommune som helhed. Der er forsat meget, der skal udforskes og undersøges nærmere. Der er meget viden, som vi ikke har, og som vi skal være nysgerrige på inden for børnehandicapområdet.

EFEI er en del af modningsprojektet: *Bedre koordination i indsatserne* som Socialstyrelsen og Rambøll i efteråret 2021 skal foretage en slutevaluering på. Socialstyrelsen skal arbejde videre med at kortlægge lovende praksis og gode erfaringer med en mere koordineret og sammenhængende

sagsbehandling inden for børnehandicapområdet. Middelfart kommune skal som led i projektet arbejde med forankring af erfaringerne fra EFEI ift. hvordan indsatsen skal foregå efter projektperiodens ophør i december 2021.

Det er et væsentligt arbejde, der skal pågås, for der er så meget vigtig viden om, hvordan vi kan kvalificere indsatsen for familier til børn med funktionsnedsættelse. Afhandlingen fastslår, at der er behov for denne viden og yderligere forskning for at kunne kvalificere arbejdet på børnehandicapområdet.

I afhandlingens empiri giver samtlige informanter udtryk for, at de ønsker at EFEI skal fortsætte, hvilket bekræfter, at projektet har sat et positivt aftryk hos forældrene og de fagprofessionelle. En forældre ønsker slutteligt for projektet: *”Kommunen kan lære af det her projekt, at kasseopdeling af menneskers behov ikke er gavnligt for os som familie. Men tid til den menneskelige, ordentlige, sagsgang giver bedre trivsel for os, som forældre og særligt for vores syge barn”* (Case 1 s. 32).

Ikke kun forældrene finder EFEI positivt. Det beskrives af fagpersonerne, at de har fået mere arbejdsglæde og det tværprofessionelle samarbejde er blevet mere effektivt og konstruktivt ved at arbejde i kerneteams – synergieffekterne nævnes flere gange i interviewene. De fagprofessionelle har erfaringer med at arbejdspresset bliver mindre, og at de oplever en mere helhedsorienteret tilgang, når der arbejdes efter modellen i EFEI. De positive aspekter er der behov for, da samarbejdsudfordringer ellers ofte kan fylde på området og kan være en belastning for både forældre, rådgivere og øvrige samarbejdspartnere. Rådgivere er ofte i et krydspres, som får en betydning ind i samarbejdet med forældrene.

10. Bibliografi

- Altinget. (04. april 2019). *Ny klagestorm på børnehandicapområdet vækker skarp kritik*. Hentet fra Altinget. dk: <https://www.altinget.dk/artikel/skarp-kritik-efter-ny-klagestorm-paa-boernehandicapomraadet>
- Ankestyrelsen. (2020). *Samarbejdet mellem kommuner og forældre til børn med handicap*. København: Ankestyrelse.
- Appel Nissen & Engen. (21. maj 2021). Power and Care in Statutory Social Work with Vulnerable Families. <https://www.tandfonline.com/eprint/4DKVIDDQMNDWP5WPDG7/full?target=10.1080/17496535.2021.1924814>.
- Bengtson, S. (2012). *Vækstfaktorer på det specialiserede område*. <https://www.vive.dk/da/udgivelser/vaekstfaktorer-paa-det-specialiserede-socialomraade-4795/>).: SFI. . Hentet fra <https://www.vive.dk/da/udgivelser/vaekstfaktorer-paa-det-specialiserede-socialomraade-4795/>).
- Bengtsson & Olsen. (2021). *Kortlægning af viden om kvalitet i sagsbehandlingen på børne- og ungeområdet – Et litteraturstudie af danske publikationer*. København: Vive.
- Bengtsson & Stigaard. (2011). *Aktuel skandinavisk og britisk handicapforskning. En kortlægning af miljøer*. København: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, 11:44.
- Beslutningsforslag Folketinget. (02. Februar 2021). *B 139 Forslag til folketingsbeslutning om at flytte handicapområdet væk fra kommunerne (borgerforslag)*. Hentet fra <https://www.ft.dk/samling/20201/beslutningsforslag/b139/index.htm>
- Bourdieu. (1996). *Refleksiv Sociologi*. København: HansReitzels forlag.
- Børne og Socialministeriet. (2019). *Børn og unge med handicap - kort fortalt*. Hentet fra https://sim.dk/media/28898/kort_fortalt_boern_og_unge_med_handicap_t.pdf
- Dansk Handicap forbund. (16. Maj 2019). *#enmillionstemmer*. Hentet fra <https://danskhandicapforbund.dk/da/nyheder/kampagne-enmillionstemmer-samler-stemmer-pa-handicapomradet/#gsc.tab=0>
- Deloitte. (2017). *Helhedsindsats for udsatte familier*. https://star.dk/media/6920/star_final_evaluerig_af_helhedsindsats_for_udsatte_familier.pdf : Deloitte.
- Det Centrale Handicapråd. (01. april 2021). Hentet fra www.dch.dk: <https://dch.dk/personer-med-handicap>

- Evron, L. (2017). Refleksioner over forskning i eget felt. *Forstyrrelsen - fagligt selskab for sygeplejersker der arbejder med udvikling og forskning*, https://issuu.com/ribertus/docs/forstyrrelsen_3_2017 s 14-15.
- Ferguson et al. (2020). *Relationship-based practice and the creation of therapeutic change in long-term work: social work as a holding relationship*. <https://doi.org/10.1080/02615479.2020.1837105>.
- Hertz, S. (2008). *Børne- og ungdomspsykiatri -- nye perspektiver og uanede muligheder*. København: Akademisk forlag.
- Honneth, A. (2009). *Behovet for anerkendelse - en tekstsamling*. København: Hans Reitzels forlag.
- Høgh og Schmidt. (2015). *Mestringsstøtte til pårørende ved fysisk handicap og udviklingsforstyrrelser*. Århus: METODECENTRET.
- Høilund & Juul. (2015). *Anerkendelse og dømmekraft i socialt arbejde*. København: Hans Reitzels forlag.
- Ilsvard & Høstrup. (2020). *Tættere på Familien i Aarhus Kommune - Fra familiernes perspektiv*. Århus: Metodecenteret.
- Ilsvard & Høstrup. (2021). *Trivsel i familier til børn med handicap. En eksplorativ undersøgelse*. Århus: Metodecenteret.
- Ingemann, J. H. (2019). *Kvalitative undersøgelser i praksis - Viden om menneske og samfund. . samfundslitteratur*.
- Jacobsen og Thorsvik. (2014). *Hvordan organisationer fungerer-en indføring i organisation og ledelse*. København: Hans Reitzels forlag.
- Juul, S. (2010). *Solidaritet: Anerkendelse, retfærdighed og god dømmekraft; en kritisk analyse af barrierer for sammenhængskraft i velfærdssamfundet. . København K.: Hans Reitzels Forlag. .*
- Järvinen et. al. (Red). (2002). *Det magtfulde møde mellem system og klient*. Århus: Aarhus Universitetsforlag.
- KL. (2018). . Hentet fra Kommunernes Landsforening. Pressemeddelelse vedr. udvikling på børnehandicap-området: <https://www.kl.dk/nyhed/2018/april/andelen-af-boern-og-ungemed-en-psykiatrisk-diagnose-fordoblet-paa-faa-aar/>
- Luckow et al. (2021). *Samarbejdet omkring børn og unge med funktionsnedsættelser - en opfølgende undersøgelse med fokus på sagsbehandlerens perspektiver*. København: VIVE.
- Moesby-Jensen, C. (2019). *Diagnoser i myndighedsarbejde-børn og unge med autisme eller ADHD*. Samfundslitteratur.

- Nielsen & Repstad . (1993). *Fra nærhet til distance og tilbake igjen*. København:: Nyt fra samfundsvidenskab.
- Posborg mfl (red). (2013). *Socialrådgivning og socialt arbejde - en grundbog*. København: Hans Reitzels forlag.
- Rambøll. (2015). *Videnskortlægning STYRKET TIDLIG OG FOREBYGGENDE INDSATS TIL FAMILIER MED BØRN med børn med handicap*. Socialstyrelsen.
- Rasmussen et al. (2019). *Udfordringer i samarbejdet omkring børn og unge med handicap*. København: Vive.
- Rienecker & Jørgensen. (2017). *Den gode opgave*. Samfundslitteratur.
- Socialstyrelsen. (2018). *ICS håndbog*. Socialstyrelsen.
- Socialstyrelsen. (2019). *Nye indsatser målrettet børn og unge med handicap: Bedre koordination i indsatserne*. Hentet fra <https://socialstyrelsen.dk/projekter-og-initiativer/handicap/nye-indsatser-over-for-born-og-unge-med-handicap-bedre-koordination-i-indsatserne>
- Socialstyrelsen. (2020). *Analyse af born og unge med autismspektrumforstyrrelser*. Hentet fra <https://vidensportal.dk/:file:///C:/Users/cfdek/Downloads/Socialstyrelsens%20egne%20beregninger%20vedr.%20b%C3%B8rn%20og%20unge%20med%20autisme.pdf>
- Sonne-Ragans, V. (2017). Videnskabsteori i opgaven. I L. R. Jørgensen., *Den gode opgave* (s. 183 - 218 - kapitel 7). Samfunds litteratur.
- Thisted, J. (2010). *Forskningsmetode i praksis: Projektorienteret videnskabsteori og forskningsmetodik*. København: : Munksgaard .
- Vive. (2017). *Personer med handicap – Hverdagsliv og levevilkår 2016*. København: VIVE – Viden til Velfærd.
- Wilken. (2019). *Bourdieu For Begyndere*. Gylling: Samfundslitteratur.

Kilder Retsgrundlag

- Lov om offentlighed i forvaltningen, Nr. 606 af 12. juni 2013, LF 144 12/13, Jf. lovbek. nr. 145 af 24. februar 2020
- Lov om social service Nr. 573 af 24. juni 2005, senest ændret Jf. lovbek. nr. 1287 af 28. august 2020.

11. Oversigt figurer

Figur nr. 1: *Egen konstrueret model abduktiv analysestrategi med inspiration fra forelæsning på AAU/ Iben Nørup 2. sem. på MBU.*

Figur nr. 2: *Middelfart kommunes illustration af eksempler på samarbejdspartnere for en familie i EFEI.*

Figur nr. 3: *Eksempel på deltagere i kerneteam i EFEI i Middelfart kommune.*

Figur nr. 4: *Eget konstrueret skema for analysens opbygning.*

Figur nr. 5: *Udklip fra forældresurvey december 2020*

Figur nr. 6: *Udklip fra forældresurvey december 2020*

Figur nr. 7: *Resultat fra forældresurvey i Middelfart december 2020.*

Figur nr. 8: *Resultat fra forældresurvey i Middelfart december 2020*

Figur nr. 9: *Udklip fra forældresurvey december 2020*

12. Oversigt over samlede bilag

Bilag 1. Model beskrivelse fra Rambøll/Socialstyrelsen.

Bilag 2. Jura opgave 1.

Bilag 3. Jura opgave 2.

Bilag 4. Jura opgave 3.

Bilag 5. Oversigt over ikke publicerede dokumenter fra EFEI, Middelfart, der ikke indgår som bilag.

Bilag 6. Midtvejsevaluering - Rambøll/Socialstyrelsen.

Bilag 7. Forældresurvey Middelfart - Rambøll/Socialstyrelsen.

Bilag 8. Nyeste kerneelements måling - Rambøll/Socialstyrelsen.

Bilag 9. Informationsfolder til forældre om EFEI i Middelfart.

Bilag 10. Case 1 – Forældre interview 1.

Bilag 11. Case 2 - Forældre interview 2.

Bilag 12. Case 3 – forældre interview 3.

Bilag 13. Case 4 – Fokusgruppe interview med fagpersoner.

Bilag 14. Interviewguide forældre.

Bilag 15. Interviewguide fagpersoner.

Bilag 16. Informationsbrev til informanter, forældre og fagpersoner.